

Ljudska

PRAVICA

„LJUDSKA PRAVICA“
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 // MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZBA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
// OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z „BORBO“

Leto XX. Stev. 282
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka // Cena 10 dinarjev

ZASEDANJE ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Osnovne smernice socialne in zdravstvene politike

Član Zveznega izvršnega sveta Moma Marković je podal ekspozice o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju

Včeraj ob devetih dopoldne je bila skupna seja Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine, na kateri je član Zveznega izvršnega sveta Moma Marković podal ekspozice o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Član Zveznega izvršnega sveta Moma Marković je pojasnil glavne smernice naše zdravstvene in socialne politike in prosil, naj jih skupščina prouči in odobri, da bi lahko nadaljevali delo v zvezi z več novimi zakoni s tega področja, ker sedanji predpisi ne ustrezajo več.

Praden je začel pojasnjevati te smernice, je Moma Marković prikazal skupščini, kolikšna sredstva daje naša skupnost za potrebe socialne in zdravstvene zaščite. Leta 1953 smo po nepopolnih podatkih potrošili za to 126.522.000.000 dinarjev ali 12,38 odstotkov vsega narodnega dohodka. Vseh s socialnim zavarovanjem zaščitenih, v številu članov aktivnih zavarovancev, upokojence in invalide dela, imamo zdaj nad 7 milijonov ali 40 % vseh prebivalcev Jugoslavije. Potem je Moma Marković poudaril, da bo glavna uporaba v sistemu socialnega zavarovanja ločitev skladov socialnega zavarovanja od proračuna, ter prešel na pojasnjevanje problemov posameznih panog zavarovanja.



Moma Marković

ukrepi za strožjo kontrolo pri ugotavljanju pravičice do pokojnine.

Mislimo tudi na nekatere spremembe pri določanju družinskih pokojnin, in sicer v smeri njihovega zvišanja, zlasti pa so predvideni ugodnejši pogoji za pridobitev pravičice do družinske pokojnine zavarovančeve vdove. V bodočem zakonu o pokojninskem zavarovanju so predvidene razen zakonitih pokojnin tudi zaščitne osebne in družinske pokojnine v obliki posebne doklade. Ta doklada bi bila odvisna od premoženjskega stanja poristnika pokojnine, če je koristnik osebne pokojnine, pri družinskih pokojninah pa tudi od števila družinskih članov.

Tu moram omeniti težaven gmotni položaj dela koristnikov sedanjih minimalnih pokojnin, kakor tudi koristnikov nizkih zakonitih pokojnin, ki nimajo drugih dohodkov. Za zboljšanje gmotnega položaja koristnikov minimalnih pokojnin je Zvezni izvršni svet pripravil uredbo o začasni dokladi k pokojnini, s katero bo začasno, do uveljavljenja zakona o pokojninskem zavarovanju, zboljšan položaj koristnikov minimalnih pokojnin. Predvideno je, da bi s to doklado zajeli kakih 61 % vseh upokojevencev (osebnih in družinskih), to pa so vsi koristniki nizkih pokojnin, katerih dohodki od imovine in zaslužka ne presegajo določenega imovinskega cenusa.

»Ena bistvenih sprememb bi bila izločitev invalidskega zavarovanja iz pokojninskega sistema v posebno panogo zavarovanja. Novi sistem invalidske zaščite bi zajel invalide dela z enotnim sistemom invalidske zaščite. Ta sistem bi zajel vse invalide prek službe za rehabilitacijo in zaposlitev invalidov. V nasprotju z dosedanjim sistemom invalidskega zavarovanja, ki je zaščito onesposobljenih zavarovancev omejeval v glavnem na invalidske pokojnine ali invalidnine, je predvideno, da bi novi sistem invalidske zaščite prenesel težišče na rehabilitacijo (medicinsko in poklicno) in na zaposlitev invalidov.

Naš cilj je, da usposobimo tiste, ki so začasno izpadli iz proizvodnje, in da jim omogočimo

koristno družbeno delo, ker je to v skladu z načeli našega družbenega razvoja. Zato je predvideno, da bomo polagoma uveljavili različne oblike invalidske zaščite, na pr. zdravstveno zaščito in medicinsko rehabilitacijo, poklicno orientacijo (izbira poklica) in poklicno rehabilitacijo, zaposlitev in zaščito delovnega razmerja, gmotno zagotovitev (do zaposlitve), zagotovitev normalnega zaslužka z razliko v plači med zaposlenimi invalidi in zdravimi delavci, zagotovitev ustreznih pokojnin težjim invalidom, ki sploh ne morejo delati, znižanje delovnega staža za pokojnino s skrajšanjem starostne meje itd.»

SOCIALNO ZAVAROVANJE IZVEN DELOVNEGA RAZMERJA

»Z vrsto pogodb z Zavodom za socialno zavarovanje smo že uredili vprašanje socialnega zavarovanja tistih, ki niso v delovnem razmerju, kakor so književniki, postrežki, advokati in duhovniki. Poseben zakon bo zajel zavarovanje teh ljudi, dalje obrtnike, katerih število je precej veliko in ki opravljajo važno gospodarsko dejavnost, kakor tudi pripadnike ostalih poklicev, ki niso v rednem delovnem razmerju. Pripravili smo tudi zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov, ki bo kmalu prišel pred Ljudsko skupščino. S tem zakonom seveda v celoti ne bomo uredili zdravstvenega zavarovanja kmetov, marveč se bomo polagoma približevali objektivnim in subjektivnim možnostim, to se pravi, kolikor more dati skupnost, kolikšna je zmogljivost zdravstvene službe, na drugi strani pa, kolikor so sami kmetje pripravljeni prispevati v sklade za zdravstveno zaščito.»

Potem je Moma Marković govoril o zdravstveni zaščiti, v kateri smo dosegli znatne uspehe. »Leta 1953 smo imeli dvakrat več bolniških postelj kakor l. 1939. Leta 1939 jih je bilo 31.665, lani pa 63.631. Velike uspehe smo dosegli tudi v šolanju zdravstvenih kadrov. Samo v sedmih letih po osvoboditvi (od 1946 do 1953) je končalo srednje medicinske šole tri in polkrat več gojencev, kakor v stari Jugoslaviji v 20 letih (4442 : 1250).

Od osvoboditve do 1. novembra 1954 je bilo diplomiranih na naših medicinskih fakultetah 3741 zdravnikov, torej več kakor v stari Jugoslaviji v 20 letih.

K zboljšanju kakovosti dela zdravstvene službe je znatno pripomogel odhod večjega števila zdravstvenih delavcev na izpopolnitev v tujino, pa tudi kongresi in strokovni tečaji, ki jih organiziramo.

Nadaljevanje na 2. strani

Pomen Titovega obiska

za indijsko in burmansko zunanjo politiko po sodbi atenskega lista

Atene, 24. nov. (Tanjug). »Messenger d' Athènes« je priobčil članek z naslovom »Indija in Burma pričakujeta predsednika republike Tita«, v katerem opozarja na nedavno izjavo novega indijskega veleposlanika v Beogradu Dajala, da bo Indija predsednika Tita topla sprejela.

»Predsednik Tito je prvi glavni evropske države, ki prihaja na obisk v Indijo odkar je postala neodvisna«, ugotavlja časnik in nato navaja besede indijskega diplomata o istovetnih glediščih Indije in Jugoslavije glede mednarodnih vprašanj in o nekaterih skupnih gledanjih na notranja vprašanja.

Časnik omenja tudi izjavo opozicijskega voditelja v indijskem parlamentu Kripalanija, ki je poudaril izredni pomen bližnjega obiska za indijsko zunanjo politiko.

»Messenger d' Athènes« ugotavlja, da tudi Burma navdušeno pričakuje skorajšnji obisk vodi-

NAŠ ODGOVOR NA SOVJETSKI PREDLOG O EVROPSKI KONFERENCI

KONFERENCA O EVROPSKIH VPRAŠANJH

naj bi se sklicala v daljšem roku in v pogojih, ko bi sodelovale vse prizadete države

Beograd, 24. nov. (Tanjug). — Jugoslovanska vlada je odgovorila na noto ZSSR z dne 13. novembra, v kateri je ta predlagala, naj bi se 29. novembra začela konferenca 23 evropskih držav. Državni podtajnik za zunanje zadeve Veljko Mičunović je sprejel danes sovjetskega veleposlanika v Beogradu g. Vasilija Valjkova in mu izročil odgovor jugoslovanske vlade.

Odgovor se glasi: Vlada FLR Jugoslavije je skrbno proučila predlog vlade ZSSR, izražen v njeni noti z dne 13. novembra t. l., ker se nanaša na probleme, katerim vlada FLR Jugoslavije pripisuje zelo velik pomen.

Ker cenimo sleherno prizadevanje, ki je v prid miroljubni ureditvi odprtih evropskih vprašanj, zlasti še vprašanja o varnosti evropskih držav, vlada FLR Jugoslavije pozdravlja in podpira idejo o sklicanju konference, vsebovano v predlogu sovjetske vlade, kakor tudi to, da je bil predlog poslan 23 državam, ter sodi,

da bi bila takšna konferenca, v skladu z načeli Ustanovne listine OZN, pomemben prispevek k omiljenju mednarodne napetosti. Po drugi strani je očitno, da so gledišča vrste evropskih držav o obeh vprašanjih zdaj še močno oddaljena druga od drugih in da mnogo evropskih držav ni pripravljenih zdaj sodelovati na omenjeni konferenci, katere bi brez njihove udeležbe izgubila svoj smisel. Kratek rok, ki ga določa nota sovjetske vlade, res ne dovoljuje potrebne izmenjave gledišč, katere cilj bi bil ustvariti moralno-politične pogoje za sklicanje in uspešen izid takšne konference.

Minister Erhardt pri predsedniku Titu

Nemški gostje so bili tudi v zavodu za jedrske raziskave v Vinči

Beograd, 24. nov. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes ob 17. uri v Belem dvoru sprejel ministra za gospodarstvo federalne republike Nemčije dr. Ludwiga Erhardta ter nemškega izrednega in pooblaščenega veleposlanika v Beogradu dr. Hansa Krolla. Sprejemu je prisostvoval tudi jugoslovajski izredni in pooblaščen veleposlanik v Bonnu dr. Mladen Iveković.

Zahodnonemški minister za gospodarstvo dr. Ludwig Erhardt je obiskal danes dopoldne inštitut za jedrska raziskovanja »Boris Kidrič« v Vinči. Dalj časa se je razgovarjal z direktorjem inštituta Vojkom Pavičičem in znanstvenimi sodelavci inštituta. Skupaj z dr. Erhardtom so obiskali inštitut tudi veleposlanik v Državnem tajništvu za zunanje zadeve dr. Stane Pavlič, načelnik oddelka v Državnem tajništvu za zunanje zadeve Franc Primožič in nemški funkcionarji, ki spremljajo dr. Erhardta.

Član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović je priredil danes dopoldne kosilo zahodnonemškemu ministru za gospodarstvo dr. Ludwigu Erhardtu. Na kosilu so bili član Zveznega izvršnega sveta Moma Marković, podpredsednik Izvršnega sveta Srbi-

je Voja Leković, državni podtajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler, jugoslovajski veleposlanik v Bonnu dr. Mladen Iveković, veleposlanik v Državnem tajništvu za zunanje zadeve dr. Stane Pavlič, zahodnonemški veleposlanik v Beogradu dr. Hans Kroll in člani veleposlanštva ter funkcionarji zahodnonemške vlade v spremstvu dr. Erhardta.



Dr. Ludwig Erhardt, minister za gospodarstvo v vladi Zahodne Nemčije

Libanonski poslanik napovedan v Beogradu

Beograd, 24. nov. (Tanjug) Kaže, da bo kmalu prispel v Beograd libanonski poslanik v Jugoslaviji g. Mohamed Ali Hamede. Svoj stalni sedež ima v Atenah.

Izraelski novinar pri Moši Pijadu

Beograd, 24. nov. (Tanjug). Predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijada je sprejel dopoldne izraelskega novinarka g. Sorela Haima, glavnega urednika časnika »Davar« iz Tel Aviva.

SVETOZAR VUKMANOVIĆ V LONDONU

Gospodarski razgovori z Anglijo

Zaključni razgovori v Washingtonu so bili zadovoljivi, je izjavil tovariš Tempo dopisniku »Borbe«

London, 24. nov. — Davi ob 8.25 je prispel z letalom iz New Yorka v London podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović-Tempo. Z njim sta prispela v London tudi namestnik direktorja Zveznega zavoda za gospodarsko planiranje Kiro Gligorov in državni svetnik z zunanje zadeve Stanislav Kopčok.

Jugoslovansko delegacijo, ki je imela v ZDA gospodarske razgovore, so pozdravili na london-

skem letališču odpravnik poslov veleposlanštva FLRJ v Londonu Jakša Petrič, pomočnik vojnega atašeya general Niko Jovčević, gospodarski svetovalec veleposlanštva dr. Petar Tomić ter predstavniki angleškega Foreign Officea.

Danes popoldne sta se Gligorov in Kopčok razgovarjala s predstavniki angleškega ministrstva za finance in ministrstva za trgovino. Jutri se bo podpredsednik Zveznega izvršnega

sveta Vukmanović sestel z angleškim zunanjim ministrom Edenom. V petek bo imel razgovor z ministrom za trgovino Thornicroftom.

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta je dal danes dopisniku »Borbe« naslednjo izjavo: »Naši zaključni razgovori v ZDA so bili zadovoljivi. V Londonu ostanemo dva, tri dni in v tem času bomo s pristojnimi angleškimi predstavniki obravnavali nekatera vprašanja, važna za nadaljnji razvoj gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Veliko Britanijo.«

Svetozar Vukmanović in člana jugoslovanske delegacije ostanemo v Londonu do sobote. Od tod bodo potovali v Pariz. V nedeljo bo delegacija z letalom odpotovala iz Pariza v Beograd.

D. Blagojević

Določitev dokončne meje po tržaškem sporazumu

Beograd, 24. nov. (Tanjug). 1. decembra se bosta sestali v Ljubljani delegaciji Jugoslavije in Italije, da bi določili dokončno mejo med nekdanjima conama A in B STO.

Začasno razmejitveno črto med conama A in B je zaznamovala mešana ameriško-britansko-jugoslovanska komisija v smislu sporazuma o ureditvi tržaškega vprašanja.

Jugoslovansko delegacijo na teh pogajanjih bo vodil Rihard Knez, ki hkrati vodi tudi jugoslovansko delegacijo za določitev meje med Jugoslavijo in Italijo v smislu mirovne pogodbe

Spor med laburisti poravnani

London, 24. nov. (AFP). Parlamentarna skupina britanske laburistične stranke je s 130 proti 93 glasovom sklenila začasno suspendirati 7 svojih članov, ki so v parlamentu glasovali proti sklepom stranke. Šest laburističnih poslancev je glasovalo proti pariškemu sporazumu, eden pa je glasoval za ratifikacijo pariških sporazumov, vtem ko je vodstvo laburistične stranke sklenilo, da se laburisti v parlamentu vzdrže govornja.

London, 24. nov. (Reuter). Izvršni odbor laburistične stranke je sklenil, da ne bo ničesar ukrenil zoper sedmorico laburističnih poslancev, ki so v parlamentu glasovali v nasprotju s sklepom stranke.

Donavska komisija se bo sestala v Budimpešti

Beograd, 24. nov. (Jugopress). Osmega decembra se bo začelo v Budimpešti redno zasedanje Donavske komisije. Pred tem se bo 5. decembra sestala delovna skupina za finančna in proračunska vprašanja, ki bo proučila izpolnitev proračuna v tem letu in proračunski osnutek za prihajno leto.

Začasni dnevni red zasedanja Donavske komisije zajema poročilo direktorja o delu tajništva v letu 1954, obračun za leto 1954 in osnutek proračuna za leto 1955.

Vremensko poročilo

hidrometeorološke službe LRS
Stanje dne 24. novembra 1954 ob 7: Obsežno področje visokega zračnega tlaka se je nad srednjo Evropo doseglo zahodne Alpe, vendar pa se v Sredozemlju razvija slabotna, zahodno od Britanije se nove frontalne motnje, ki bodo ob koncu vendar je vnes predakovi prehodno in izboljšanje in otoplitev, zlasti v višjih legah.
V Jugoslaviji je bilo pretežno oblačno z rahlimi padavinami v južni in južni Sloveniji. Vzdušje srednje delno oblačno vreme. Temperatura je bila ob 10 med -3 in 0 stopinj Celzija, ob Jadrani pa med 7 in 10 stopinj Celzija.
Vremenska napoved za 25. novembra: Oblačno in v nižnji zamegljenosti, zlasti sprva bo nekaj dežja kot sneg. V jugozahodni Sloveniji bodo padavine nekoliko ojačane. Temperatura ponoči od -4 do +1, čez dan od 0 do +5 stopinj C, na Primorskem 9 stopinj C.

EKSPOZE TOVARISA MOME MARKOVICA V ZVEZNI LJUDSKI SKUPSCINI

Osnovne smernice socialne in zdravstvene zaštite

(Nadaljevanje s 1. strani)

niziramo v naši državi. Od osvoboditve se je specializiralo preko svetovne zdravstvene organizacije in drugih mednarodnih organizacij v tujini kakih 480 naših zdravstvenih delavcev. Tako je naša zdravstvena služba v glavnem dosegla raven razvitih dežel. Razen tega imamo široko omrežje ambulantnih polikliničnih ustanov, ki jih pred vojno, izvemšim nekaj ustanov socialnega zavarovanja in domov narodnega zdravja, praktično sploh ni bilo. Zdaj imamo takšnih ustanov nad 2000 in v njih išče zdravniške pomoči mnogo bolnikov. V teh ustanovah je na leto povprečno 26 do 28 milijonov pregledov in intervencij. Gmotna sredstva, ki jih daje naša skupnost za zdravljenje in preprečevanje bolezni, so znašala lani 27,5 milijard, letos pa bodo najbrž znašala nad 30 milijard dinarjev. Celotni izdatki za ljudsko zdravje so še večji, kajti navedeni številki nam je treba priložiti še stroške investicije za zgraditev novih in adaptacije starih zdravstvenih objektov in stroške za izvenbolniško zdravljenje socialnih zavarovancev, izdatke ustanov, ki se z znanstvene ali upravne strani ukvarjajo s posli ljudskega zdravja in pod.

VPRAŠANJE ZDRAVSTVENE ZAŠČITE

Moma Marković je v potem govoril o vprašanih zdravstveni zaščiti. Poudaril je, da v zvezi s pomembnim uspehom na tem področju stanje našega ljudstva še ni zadovoljivo. Zlasti pereče je vprašanje umrljivosti otrok. Naša država je uveljavljala in uveljavlja celo vrsto ukrepov, za njegovo čim hitrejšo ublažitev, in ureditev in pozitivne sadove že čutimo. Tako je znašala po predhodnih podatkih umrljivost dojenčkov v 1952. letu 10,52 %, v tem ko je znašala v letu 1951 14,00 % na 100 živorojenih. To zmanjšanje umrljivosti dojenčkov smo dosegli predvsem s razvijanjem omrežja dečjih dispanzerjev in posvetovalnic ter z znatnim zboljšanjem kakovosti njihovega dela, zlasti pa s povečanjem števila medicinskih sester v njih. Tej nalogi je namenjeno tudi omrežje jasli, dečjih domov in otroških bolnišnic. Tudi sama ustanova otroške doklade je nedvomno mnogo pripomogla, da smo dosegli v industrijskih mestih in središčih ob sedanjem omrežju zdravstvenih ustanov lepe uspehe.

Moma Marković je poudaril znatno pomoč, ki smo jo dobivali in jo še dobivamo od UNICEF in ki izpolnjuje naše uprepe na področju zaščite matere in otroka, zlasti v graditvi in opremlitvi domov ljudskega zdravja, dečjih dispanzerjev in modernih mlekar. Za urejanje vprašanja dečje zaščite otrok je potrebna mobilizacija vseh naših sil, tako organov ljudske oblasti, kakor tudi družbenih organizacij. Čedalje večja dejavnost prijateljev mladine, republik in zveznega sveta družtev za vzgojo in skrb za otroke ima v obravnavanju tega vprašanja veliko vlogo. K tej dejavnosti, kakor tudi k ostalim našim naporom v tej smeri bo znatno pripomogla tudi ustanovitve republik in zveznih skladov za varstvo otrok v letošnjem letu. Ob pravilni in racionalni uporabi naj bi igrali važno vlogo zlasti krajevni skladi. Te sklade je treba utrditi, da bodo zagotovili stalen dotok sredstev vanje, da se steden okrepili in da nam bodo še s sredstvi, ki jih dajejo ljudski odbori, koristili pri nadaljnji okrepitvi in razširitvi otroške zaščite, pri uveljavljanju novih in raznovrstnih oblik v njenem izpolnjevanju.

Ponovni poziv za prijavo zahodnonemških rent in pokojnin

Vsi tisti, ki imajo pravico do zahodnonemške rente ali pokojnine in ki tega še niso prijavitli zavodu za socialno zavarovanje, naj se takoj zglasijo pri okrajnem (mestnem) zavodu za socialno zavarovanje, na čigar področju prebivajo. S seboj naj prinesejo nemško odtičbo, s katero jim je priznana nemška renta ali pokojnina. Ako od zahodnonemškega socialnega zavarovanja odtičbo o priznanju rente ali pokojnine še niso prejeli, potem naj s seboj prinesejo podatke, na podlagi katerih se da uveljaviti pravico do rente ali pokojnine. Priprave naj se tudi vsi tisti, ki so pridobili pravico do rente ali pokojnine v času okupacije bodisi na nemškem pristnem (mobiliziranem) ali pa na rednem delu v Nemčiji. Ako je upravičenec umrl, naj se priključi vdova, oziroma kdo od dedičev-upravičenec. Kdor te svoje pravice do zahodnonemške rente ali pokojnine ne prijavi, je proti nemškemu socialnemu zavarovanju ne bo mogoče uveljaviti. — Iz zavoda za socialno zavarovanje LRS, Ljubljana, III-4-2487-11.

Uredilji smo tudi druga važna vprašanja zdravstvene zaščite. Malaria je od več sto tisoč primerov pred vojno padla lani na pičlih nekaj sto obolenj. Največ nalezljivih bolezni, med katerimi so nekatere med vojno in po osvoboditvi razsajale v obliki epidemije, smo omejili na predvojno raven. Drugih nalezljivih bolezni je neprimerno manj, kakor jih je bilo pred vojno. Endemični sifilis v naši državi skoraj sploh ne bo problem, ker smo dosegli v njegovem zdravljenju velike uspehe. Organizirali smo in uredniciujemo široke akcije proti tuberkulozi, trahomu, mikozii in ostalim množičnim obolenjem. Potem je Moma Marković poudaril, da je družbeno upravljanje in samostojno financiranje zdravstvenih ustanov že rodilo lepe uspehe. Za zdravstveno zaščito so zdaj odgovorni ne le zdravstveni delavci, marveč se z vprašanji zaščite zdravja ukvarja vsa skupnost. Mnoge ustanove so obnovile inventar, kupile razne aparature in opremo, opravile popravila, a vse to je vplivalo tudi na kakovost zdravstvenih storitev. Vendar pa je treba nekatere pomanjkljivosti v tem sistemu odstranjevati, sistem je treba nadalje razvijati in izpopolnjevati.

oblikami tuberkuloze. V naši državi imamo za tuberkulozo obolenih še zmeraj kakih 260.000 prebivalcev, umrje pa jih letno povprečno kakih 26.000.

Tudi v tej smeri nujenja naša država vse sile tako za povečanje števila kakor tudi zmogljivosti protituberkuloznih ustanov. Znato delo smo opravili na področju profilakse z vakcinacijo BSG, ker smo do 31. decembra 1953 cepili s tuberkulinom 6 milijonov 349.700, vakcinirali pa 2.697.991 ljudi. Tudi tu so družbene organizacije, predvsem jugoslovanski Rdeči križ, razvile zelo veliko in koristno akcijo. Spričo pomena in važnosti tega vprašanja nas čaka ne le naloga, da utrdimo in okrepimo vse čimtelje, ki delajo za preprečevanje in zatiranje tuberkuloze, marveč da okrepimo tudi gmočne baze za ta boj, tako da bi morda kazalo ustanoviti tudi splošen sklad za zatiranje tuberkuloze. Samo po sebi se razume, da bo zboljšanje družbenega standarda, graditev stanovanj, graditev komunalnih objektov, itd., v katero smer smo v tem obdobju usmerili napore družbene skupnosti, vplivala na ublažitev vprašanja tuberkuloze.

Čprav je prispevala naša država v boju za preprečevanje nalezljivih bolezni velike napore, čeprav je zgradila bolj ali manj zadovoljivo število ustreznih ustanov, vendar nas čakata še dve zelo važni nalogi. Predvsem je treba zagotoviti obvezno prijavljanje nalezljivih bolezni, katerih odstotek pri nas še zmeraj znaša nekaj nad 10 %, kar nas seveda ne more zadovoljiti. Prav tako nas ne more zadovoljiti število ljudi, ki smo jih zajeli z vakcinacijo, niti organizacija in vakciniranje samo. Še večjo pozornost bomo morali posvetiti naši bakteriološki in epidemiološki službi, zlasti pa njeni dejavnosti na podeželju, ter omogočiti, da se bodo tako zdravniki kakor tudi medicinske osebe, ki se ukvarja s tem delom, izpopolnjevali čim hitreje in v čim večjem številu. Tu nas čaka kot posebna naloga razvijanje dejav-

PODROČJE DELA IN DELOVNIH ODNOSEV

Prilagoditve leto se nameravamo lotiti priprav na osnutek temeljnega zakona o delu, ki naj določa najbolj bistvena načela sistema delovnih odnosov v FLRJ. Ker zahteva ta naloga daljše proučevanje, sedanjí položaj, zlasti v gospodarstvu, pa nujno zahteva potrebne predpise s tega področja, je najnujnejše, da izdamo zakon o delovnih odnosih v gospodarstvu. Prvi osnutek tega zakona je že pripravljen in bo kmalu poslan Ljudski skupščini. Zakon o delovnih odnosih v gospodarstvu bi moral organizacijsko in pravno utočeviti in vskladiti delovne odnose z novimi gospodarskim sistemom in delavskim samoupravljanjem, urediti pravice delavcev in določiti pristojnost organov upravljanja v podjetjih na področju organizacije dela v tisti meri, ki ustreza stopnji našega družbenega razvoja in potrebi po družbeni zaščiti pravic delovnih ljudi, gospodarskim organizacijam pa prepušča, da s svojimi normami v družbeno danih okvirih samostojno urede pogoje dela, kakor tudi druga vprašanja s tega področja. Vzpredno z delom za nadaljnjo graditev in razvoj našega gospodarskega sistema, s spre-

nosti komun v smeri graditve komunalnih naprav (vodovod, vodnjaki, kanalizacija in drugo).

Potem je Moma Marković poudaril, da na zdravstveno stanje našega prebivalstva negativno vpliva tudi pretirana potrošnja alkoholnih pijač. Boj za zmanjšanje pretirane potrošnje alkohola, ki ga bijemo zdaj v glavnem prek jugoslovanskega Rdečega križa in drugih družbenih organizacij, bi morali podpreti ne le s propagando, marveč tudi s pospešenim razvijanjem proizvodnje brezalkoholnih pijač, sadnih in sočivnih sokov.

Eden izmed vzrokov velike umrljivosti in raznih obolenj je v tem, da posvečamo premalo pozornosti preventivi, da nismo uveljavili enotne kurative in preventive. Mimogrede naj omenim, da posveča novi zakon o zdravstvenem zavarovanju celo poglavje obveznemu sodelovanju Zavoda za socialno zavarovanje pri ukrepih za preprečevanje bolezni in obolenj, pa tudi pri krajevnih zavodih za socialno zavarovanje bomo predvideli posebne sklade za preprečevanje nalezljivih bolezni.

Nezadostno delo na področju preventive lahko vidimo delno tudi iz podatkov o potrošnji sredstev za zdravstveno službo. Po nekaterih podatkih smo potrošili za kurativo 28,7 %, za preventivo pa samo 1,3 %. Izdatki za preventivo so gotovo pač nekoliko večji, ker ti podatki ne zajemajo mnogih velikih vsot, ki smo jih dali za higijensko in tehnično zaščito dela ter za razne komunalne in higijenske naprave itd. Razlika pa je vendarle nesorazmerno velika.

Potem je Moma Marković pojasnil nekatere podatke s tega področja, kakor so graditev zdravstvenih ustanov, šolanje in izpopolnjevanje zdravstvenih kadrov itd. Poudaril je zlasti vprašanje srednjih in nižjih medicinskih kadrov. Čaka nas važna naloga, da uredimo vprašanja statusa srednjih medicinskih šol in srednjih medicinskih kadrov ter določimo ukrepe za nadalnje šolanje teh kadrov, ki naj bi jim dajale komune štipendije.

Ena važnih nalog na področju ljudskega zdravja je zakonodaja. Mnogi predpisi s področja zdravstvene službe in zdravstvene zaščite ljudstva ne ustrezajo sedanjim razmeram. Pripravljamo zakon o organizaciji zdravstvene službe, zakon o zatiranju in preprečevanju nalezljivih bolezni ter zakon o nadzoru nad proizvodnjo in prometom z živili. Vsi ti zakoni bodo važen prispevek k zdravstveni zaščiti ljudstva.

VPRAŠANJA VOJASKIH VOJNIH INVALIDOV

Naša skupnost daje 9 milijard 371 milijonov dinarjev za izplačilo invalidskih prejemkov za osebnine in družinske vojaške vojne invalide iz obeh svetovnih vojn. Letni izdatki za zdravstveno nego zaščit invalidov znašajo 1.014.000.000 din. Naj bodo ta sredstva še tako znatna, zlasti če jih primerjamo s predvojnimi stanjem, vendar položaja nekaterih osebnih in družinskih vojaških vojni invalidov še nismo povsem uredili. Zato pripravljamo spremembe in dopolnitve zakona o vojaških vojnih invalidih. Bistveno v teh spremembah je, da bomo posvetili več skrbii vprašanjem rehabilitacije in da bomo tiste invalide (osebne in družinske), ki nimajo nobenih dohodkov, razlikovali od zaposlenih. To bi uredili z invalidsko doklado.

Po 1. decembru novi DEVIZNI REŽIM

Vse kaže, da bo s 1. decembrom uveljavljen nov devizni režim, o katerem se že dalj časa razpravljajo. Novi predpisi, ki so v zvezi s spremembami deviznega režima, bodo verjetno objavljeni že v prihodnjih dneh.

Obris novega deviznega režima so več ali manj znani. Bistveno se bo spremenila predvsem osnova dinarskega obračuna med zunanjtrgovinskimi podjetji in banko. To osnovo bodo predstavljali obračunski (disparitetni) tečajji, ki bodo več ali manj stalni in bodo sloneli na dvojnem uradnem tečaju posamezne devize, povečanem ali zmanjšanem za disparitetni dotične devize (za prosti ameriški dolar bo veljal n. pr. obračunski tečaj 632). Po teh obračunskih tečajih se bo izvoznemu podjetju obračunal tisti del deviz od izvoza, ki ga mora obvezno oddati. Ker se bo vedno uporabljali tisti obračunski tečajji, ki je bil v veljavi na dan pred zaključkom izvozne kupčije, bo imelo izvozno podjetje trdno osnovo za svojo kalkulacijo. Del deviz, ki ga bo moralo izvozno podjetje obvezno oddati, bo znašal povprečno 90 % (za proizvoznike metalurgije, za les in nekatere kmetijske pridelke 95 %, za živilno, meso, tobak, kože, volno itd. 97 %, za žito 99 %, za ostale izvozne predmete pa 80 %). Tisti del deviz, ki bo ostal izvoznemu podjetju, bo to podjetje lahko uporabilo za potrebe svojega voza ali pa ga bo prodalo po prostem tečaju na deviznem obračunskem mestu.

Na koncu ekspozicije se je Moma Marković dotaknil zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbenecov. Govoril je zlasti o vprašanju zavodov za socialno zavarovanje. Poudaril je, da v teh zavodih ne smemo videti komunalnih ustanov, ne smemo pa jih tudi povsem ločiti od komun. Socialno zavarovanje naj se osamosvoja in razvija kot samostojen mehanizem po enotnih predpisih, po enotnih organizacijskih in finančnih načelih, ter zagotavlja takšne instrumente, ki bodo omogočili, da se bodo sredstva pretakala znotraj njega. Pri tem je treba zagotoviti, da s pretakanjem sredstev ne bomo zmanjšali zainteresiranosti do njihovega pravilnega izkoriščanja pa tudi da ne bomo spravili v težaven položaj tistih zavodov, ki imajo v zvezi vsem ukrepom primanjkljaj.

Uvozi in izvozni koeficienti bodo seveda ob uveljavljanju novega deviznega režima revidirani, ker jih je treba prilagoditi novi obračunski osnovi, to je obračunskemu tečaju. V vsakem primeru

se bo uporabljal tisti koeficient, ki je bil v veljavi na dan pred sklenitvijo izvozne ali uvozne kupčije, tako da bo zunanje-trgovinsko podjetje tudi s te strani imelo sigurno osnovo za kalkulacijo. Tako tudi prehod v novi devizni režim ne bo povzročil težav in zastojav v prometu, ker bodo veljali dosedanji predpisi za vse kupčije, sklenjene do uveljavitve novega deviznega režima, veljali dosedanji predpisi. Za odkup deviz, ki jih morajo izvozna podjetja obvezno prodati banki in bojeto izvirali še od starih kupčij, se bodo sicer uporabljali novi odstotki za obvezno oddajo, vendar se bo pri obračunu uporabljal povprečni tečaj deviznega obračunskega mesta v tretjem četrtletju. Tudi pri obračunu uvoza na podlagi starih kupčij se bodo uporabljali predpisi in koeficienti, ki so veljali pred uveljavljanjem novega deviznega režima, pri čemer se bo prav tako uporabljal povprečni tečaj deviznega obračunskega mesta v tretjem četrtletju. Važno je tudi, da v novem režimu ne bo več dopolnilnega koeficienta, ki danes fantastično dviga cene nekaterih uvoznih predmetov. Da pa bo mogoče ob spremembi domačih ali inozemskih cen hitreje reagirati tudi s spremembo koeficienta, bo Uprava za zunanjo trgovino pooblašena, da bo lahko v določenih mejah spremenila te koeficiente.

Ker bo treba povprečno 90 % deviz, izvirajočih od izvoza, oddati Narodni banki po obračunskem tečaju, bo mogoče tudi v večji meri nuditi uvoznikom potrebne devize za uvoz surovin, reprodukcijskega materiala in ključne opreme. Devize v ta namen bodo v določenih kontingentih na razpolago posameznim strokam in panogam ali za uvoz določenega blaga. Če se bodo v določenem obdobju uvozna podjetja spozarumala glede razdelitve dotičnega kontingenta, se bodo te devize obračunale po obračunskem tečaju, sicer pa bo v računskem tečaju, sicer pa bo okviru prizadetega kroga prišlo do licitacije dotičnih namenskih deviz na deviznem obračunskem mestu.

RAZPRAVA O OSNUTKU ZAKONA O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

Namen zakona ni le v tem, da zaščiti človeka, ampak, da zaščiti tudi družbo pred zlorabami posameznikov

je dejal v razpravi tovariš Edvard Kardelj

Beograd, 24. nov. (Tanjug). Ljudski poslanec Djuro Salaj je v razpravi poudaril, da je bil zakonski osnutek pametno uredjen, saj ustreza različnim mnenjem o višini gmočne zagotovitve za primer bolezni, tako imenovane hranarine. Predlog, naj bi bil zmanjšan sedanjí znesek hranarine v odnosu na redno plačo, je v glavnem v načelu sprejela večina zavarovancev, in je bilo treba samo še najti primerno višino te hranarine. Djuro Salaj je dalje poudaril, da bodo osterji pogoji in omejitve onemogočili zlorabe v izkoriščanju nekaterih oblik zdravstvene zaštite, kot so kopalisko in klimatično zdravljenje, ortopedске potreščine, potni stroški itd.

»Ena izmed najpomembnejših določb tega zakona je, da imajo vsi zavarovanci ob enakih pogojih enake pravice do zdravstvenega zavarovanja. Takšna določba je pomemben element pravne sigurnosti delovnih ljudi v uveljavljanju v zakonu zajamčenih pravic. To načelo ima tudi gmočno podlago v zakonski obveznosti, da se zavarovancem zagotovi uveljavitev pravic neodvisno od finančnih možnosti zavodov za socialno zavarovanje. S tem se zagotavlja, da bo razlašeno načelo v vsakem primeru konkretno uresničeno.«

Bistvo spremenjalnih predlogov, zaradi katerih je bila seja Zveznega sveta prekinjena, da bi jih predhodno proučili v odboru, je v tem, da se odškodnina namesto plače daje samo v tistih primerih, kadar je bolezen ali poškodba posledica dela pri poslu, v katerem je bila tista oseba zavarovana, ne pa tudi v drugih primerih. Ta spremenjalni predlog je stavlil ljudski poslanec Ilja Materič, ki je poudaril, da so ljudje, ki so bili poškodovani izven delovnega mesta, na katerem so stalno zaposleni, namreč pri zasebnih obrtnikih ali drugih zasebnikih. Materič je dejal, da takšnim ljudem ne bi smeli dajati gmočne odškodnine, ker dejansko nima do te nobene pravice.

Tov. Edvard Kardelj, ki se je med razpravo oglašil k besedi, se

je strinjal s tem, da je vprašanje, ki ga je sprožil poslanec Materič, nadvse pomembno. Prisopmuit je, da namen zakona ni le v tem, da zaščiti človeka, marveč da hkrati zaščiti tudi družbo pred zlorabami nezavednih posameznikov. Tov. Kardelj je opozoril, da je zelo razširjena praksa, da posamezni delavci in uslužbeneci delajo osem ur v podjetjih in ustanovah, kjer so zavarovani, zatem pa opravljajo delo pri zasebnih obrtnikih, ki ne plačujejo zanje in se izogibajo obveznostim do socialnega zavarovanja. V takih primerih, je dejal Edvard Kardelj, ne sme socialno zavarovanje nositi stroškov zavarovanja, marveč mora plačati to tisti, ki je kriv — obrtnik — zasebnik ali ustanova, ki je protipravno zaposlovala človeka, oziroma tisti človek, ki se je izogibal svojih obveznosti do družbe na ta način, da se je nezakonito zaposlil.

Tudi ljudski poslanec Radivoje Davidović je opozoril na isto vprašanje ter prav tako stavlil spremenjalni predlog. O teh spremenjalnih predlogih bodo danes popoldne razpravljali najprej odbori, zatem pa bo Zvezni svet o njih dokončno sklepal.

Todor Vujanović je v svojem govoru poudaril, da je bila skrb za izboljšanje ljudskega zdravja temeljna zamisel v izdelavi tega zakonskega osnutka, saj to terja tudi naše sedanje stanje. Tako se na primer delovni staž v naši državi giblje okrog 23 let, kar ni niti povprečje za pokojnino. Pri tem bi morali upoštevati naše sedanje ekonomske možnosti — je poudaril Todor Vujanović. Če bi nekje dali več, bi drugod morali odvzeti. Res je, da je bilo zoževanje dosedanjih pravic večidel tamkaj, kjer sta bila ugotovljena razsipavanje in zloraba. Ob objavi tega zakona so upoštevali tudi to, da je zdravstveno zavarovanje pomemben delež v življenjski ravni naše države. Na koncu je dejal, da ni treba pričakovati, da bodo s tem zakonom urejena vsa vprašanja in da bodo ustvarjeni znatni prihranki. Posvetiti je treba veliko pozornost gra-

ditvi zdravstvenih ustanov in usposabljanju novih zdravstvenih kadrov.

Zakon o zdravstvenem zavarovanju in zakon o javnem tožilstvu sprejeta

Na popoldanskih ločenih sejah Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine se je nadaljevala razprava o zakonskem osnutku o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbenecv. Po sestanku odbora za socialno politiko in ljudsko zdravstvo Zveznega sveta, na katerem so proučevali spremenjalni predlog ljudskega poslancu Ilje Materiča, se je v Zveznem svetu nadaljevala razprava o tem spremenjalnem predlogu. Predstavniki odbora Stanka Veselinov je obvestila Dom, da je odbor za socialno politiko in ljudsko zdravstvo zavrnil spremenjalni predlog poslancu Materiča.

Devizni tečajji

dne 24. novembra 1954

Ameriški dolar 1146 — 1147,40
 angl. funt 3175,50 — 3175,50 — nemški frank 28.141,30 — 28.141,30 — belgijski frank — 2510,94 — francoski frank 304,76 — 304,76 — klir. švic. frank 1,17 — 21,300 — ital. lira 195 — 195 — STO 176 — 176 — holand. forint 23.696,02 — 23.696,02 — šved. krona 17,425 — 17,425 — obr. dolar Avstr. 1000 — 1000,37 — obr. dolar Danske — 830 — obr. dolar Turčija 650 — 655 — obr. dolar Paragvaj 624.

Opombe: 1. tečajji v Ljubljani, 2. tečajji v Zagrebu.

Situacija: Promet velik, večji del v ključki v SVL, DM, Lit, obr. dol. Avstr. in Turčija. Glavni prodajalci: Hmezdaj — Zalec, Slov. živinopromet in Slovenjalec. Neprodano je ostalo v BfRS 51.000 po limitu 2510,94 za STO. Tečajji so se formirali predvsem na bazi zadnjih srednjih tečajjev. FLRJ. Danes 25. novembra se v prvi drugi posebi sestane v tem mesecu.

UREDITEV AVSTRIJSKEGA VPRAŠANJA

Trojna akcija pri OZN - Ali bo SZ privolila v zahodne predloge?

New York, 24. nov. (Tanjug). Avstrijsko vprašanje je bilo ponovno sproženo. V zadnjih dveh dneh je najprej predvčeršnjim Mendès-France v Generalni skupščini OZN pozval SZ, naj preneha zavladačevati avstrijsko državno pogodbo, nato pa so tri zahodne okupacijske velesile OZN o tem, v kakšno zagato je prišlo to vprašanje. Tudi avstrijski kancler Raab, ki je na uradnem obisku v ZDA, je terjal, naj odstranijo ovire za sklenitev te pogodbe. Kaže, da tiči za vsemi temi pozivi mnenje Zahoda, da bi SZ zdaj morebiti privolila v spoznanje o evakuaciji okupacijskih čet iz Avstrije.

naju z zadovoljstvom sprejeli. V poluradnih krogih poudarjajo, da je z avstrijskega vidika najpomembnejše dejstvo, da so vprašanje državne pogodbe v najvišjem mednarodnem forumu ponovno postavili v ospredje. Toda mnogi tukajšnji politični opazovalci so skeptični glede tega, kakšni bodo sadovi zadnjih korakov zahodnih velesil, kakor tudi glede pogojev za sklenitev državne pogodbe, ki jih je dva dni poprej navedel v svojem govoru na plenarni seji Generalne skupščine Mendès-France. Tu zelo malo upajo v to, da bo SZ v sedanjih razmerah privolila v pogajanja o Avstriji. Malo je verjetno, sklepajo ti krogi, da bi Moskva privolila v sklenitev državne pogodbe in v umik svojih čet po dveh letih, potem ko bodo že veljali sporazumi glede Zahodne Nemčije.

Churchill o odnosih s SZ

»Daily Herald« o njegovi poslanici Montgomeryju ob koncu zadnje vojne

London, 24. nov. (AFP). Sinoči je imel britanski ministrski predsednik v svojem volilnem okraju v londonskem predmestju Woodfordu govor, v katerem je izjavil, da je cilj britanske politike doseči »mir s pomočjo moči«. O oborožitvi Nemčije je Churchill rekel, da je sovjetska politika, predvsem pa Stalinova povzročila spremembo britanske politike. Pripravljen pa je, da po Stalinovi smrti v SZ »novi ljudje delijo oblast med seboje. Od lanskega maja je postal zagovornik tesnejših stikov z ZSSR. »Tudi to je naša politika,« je pripomnil Churchill.

V svojem govoru je Churchill omenil tudi tajno poslanico, ki jo je 1945. poslal generalu Montgomeryju. To Churchillovo izjavo označuje danes laburistični »Daily Herald« za senzacionalno. O tem pravi: Kaže, da je bila brzojavka ministrskega predsednika Churchilla generalu Montgomeryju eden izmed njegovih nenadnih ukrepov brez posvetitve demarkacijsko črto na drugih točkah in dospelati globoko na zahod - celo do Danske. Tistega dne, ko se je Nemčija vdala, je Churchill v brzojavki Eisenhowerju vztrajal na tem, naj bi Nemcem ne dovolili uničevati letala ali drugo orožje. »Nekoga dne nam utegne biti to orožje močno potrebno,« je brzojavil Churchill Eisenhowerju.

»Daily Herald« ugotavlja, da v

Churchillovih spominih iz druge svetovne vojne nista omenjeni brzojavki Eisenhowerju oziroma Montgomeryju, v katerih je Churchill svetlo izjavil, naj bi Nemce ponovno oborožili, da bi tako pomagali zaveznikom zadržati SZ na črti, za katero so se dogovorili.

Ali bo francosko-tuniška deklaracija pomirila felahne in pospešila sporazume o tuniški notranji avtonomiji?

pariz, 24. nov. (Tanjug). Minister za maroške in tuniške zadeve Christian Fouchet je izjavil v zunanjepolitičnem odboru skupščine, da francosko-tuniška pogajanja za konvencije o avtonomiji Tunizije počasi napredujejo. Zajamčene morajo ostati pravice Francozov v deželi in zagotoviti je treba tesno sodelovanje med Francijo in Tunizijo na vseh tistihih, političnem, gospodarskem, upravnem in kulturnem.

Glede felahov je opozoril, da je bil red, ki je bil skorajda v celoti obnovljen po deklaraciji Mendès-Franceove vlade z dne 31. avgusta o tuniški notranji avtonomiji, zadnja dva meseca spet omajana zaradi njihovega čedalje hujskega odpora. Vzlic prizadevanju, da bi brž ko mogoče sklenili posamezne konvencije, ki naj bi pospešile ostvartev avtonomije, so nastale motnje v odnosih med Francijo in Tunizijo. Zaradi tega je bilo treba nujno odpraviti negotovost in zahtevati od tuniške vlade, naj se postavi na opredeljeno stališče nasproti felahom. Tako je prišlo do najnovejše skupne deklaracije.

Charles Malik pri Mendès-Franceu zaradi Severne Afrike

New York, 24. nov. (AFP). Libanonski delegat Charles Malik je sinoči po sestanku z Mendès-Franceom izjavil, da se je razgovarjal s predsednikom francoske vlade o Severni Africi. Dejal je, da je Mendès-France »pokazal najboljšo voljo, da bi bilo to vprašanje preurejeno in željo, da bi to tudi v praksi dokazal«. Malik je dodal, da ne dvomi o dobrih namelih francoskega vodilnega politika in da bo nemara odpravil težave, ki so nastale na tem področju.

Protest zaradi obsodbe ameriških ujetnikov na Kitajskem

Washington, 24. nov. Vrhovno sodišče v Pekingu je obsodilo 22 ljudi na smrt, oziroma po več letih ječe zaradi uhojstva. Med obsojenci je tudi 13 Američanov med njimi John Downey in Richard Georges Fauteau, ki sta bila aretirana že leta 1952 za časa vojne v Koreji. Nekaj obsojencev je s Formoze.

Ameriška vlada je danes odločno protestirala proti tej obsodbi. Zunanje ministrstvo ZDA trdi, da so bile obtožbe proti Američanom docela izmišljene. Ameriški konzulat v Zenevi je danes izročil ameriško protestno noto ondotnemu kitajskemu diplomatskemu predstavništvu.

Možnost ločitve v dva bloka

je izzvala ostre proteste nemških socialnih demokratov

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

Bonn, 24. nov. Vtem ko kancler Adenauer in bonnska vlada vztrajata na tem, naj bi najprej ratificirali pariške pogodbe in šele potem začeli razgovore v Moskvo o nemškem in drugih vprašanjih, vidijo nemški socialni demokrati v takšni politiki zahodnih držav veliko nevarnost. Socialni demokrati menijo, da bodo zahodne države s svojim negativnim odgovorom na zadnje sovjetsko noto in predlog Molotova v »Pravdi« neposredno povzročile poslabšanje mednarodnega položaja in zmanjšali slaherno upanje, da bi se v doglednem času pogajali o združitvi Nemčije.

Podobni so razlogi tudi v komentarjih in stališču nasproti Mendès-Franceovemu predlogu o konferenci v maju prihodnjega leta. Vladni krogi v Bonnu podarjajo, da je predlog francoskega ministrskega predsednika sprejemljiv, menijo pa, da je rok prekretek, kajti ratifikaciji pariških pogodb bo morala slediti njihova izpolnitev. Vodja Socialno-demokratske stranke Ollenhauer je v intervjuju, ki ga je dal danes tujim novinarjem, ostro napadel takšno politiko.

čakovati poslabšanje mednarodnega položaja in neposredno zmanjšanje upanja na združitve Nemčije. Nemško vprašanje bo ostalo dolgo na mrtvi točci. Te svoje sklepe opira Ollenhauer na stališče zahodnih držav, da je treba najprej »ratificirati pariške vojaške pogodbe«, in na zahtevo Molotova, da bi konferenco o evropski varnosti, ki jo je predlagala Sovjetska zveza, odložili, da pa bi hkrati odložili tudi ratifikacijo pariških pogodb. Ollenhauer se je zlasti dotaknil Mendès-Franceovega predloga, ker je njegovo izhodišče dejstvo, da bi se v maju znašli za isto mizo predstavniki dveh Nemčij, obeh oboroženih in obeh vključenih v nasprotniška vojaška taborišča.

Ollenhauer obsoja zahodne države, ker niso izkoristile zadnje sovjetske ponudbe in spravile s svojimi konstruktivnimi in pozitivnimi odgovori SZ v položaj, da bi morala odkrito povedati, kaj misli in kaj hoče. Ollenhauer meni, da bo nemški narod konec koncev plačal račun za takšno politiko držav, torej zahodnih držav in SZ. Ostro je napadel bonnsko vlado zato, ker se je pridružila takšni politiki zahodnih držav. Rade Vujović

Zahodni odgovor SZ še ta teden?

London, 24. nov. (Tanjug). — Predstavniki britanske, francoske in ameriške vlade so imeli danes v Foreign Office še en sestanek, na katerem so obravnavali besedilo odgovora zahodnih velesil na obe zadnji sovjetski noti. Tu domnevajo, da so zahodne države zaključile posvetovanja o odgovoru SZ in da bodo odgovor poslali v Moskvo še ta teden.

Slovenska gospodarsko-kulturna zveza bo v nedeljo ustanovljena v Trstu

Trst, 24. nov. (Tanjug). Predsednik pripravljalnega odbora za Slovensko gospodarsko-kulturno zvezo odv. Fortunat Mikuletič je izjavil dopisniku Tanjuga, da ustanovitev te organizacije žele tržaški Slovenci za skupno obrambo svojih koristi. Uresničitev te želje je pospešil podpis sporazuma o tržaškem vprašanju. Med tržaškimi Slovenci, ki so

bili na tem ozemlju vselej narodnostno ogroženi, je sedaj dozorela zahteva po organu, ki bo ne glede na morebitne razlike v političnih glediščih njegovih članov, branil njihove koristi. Da bi dosegli ta cilj, so se predstavniki največjih slovenskih organizacij v Trstu: Slovensko-hrvatske prosvetne zveze, v kateri je včlanjenih kakih 20 združenj in ki šteje približno 800 članov, sestali že 23. oktobra in sestavili pripravljalni odbor. Ta je pripravil vse potrebno, da bi bila to nedeljo ustanovna skupščina Slovenske gospodarsko-kulturne zveze.

K organizaciji je doslej pristopilo nad 30 tržaških gospodarskih in kulturnih organizacij. Odv. Mikuletič je dejal, da se Zveza ne bo vmešavala v delo včlanjenih organizacij, ki bodo tudi v prihodnje avtonomne. Nastopila bo samo, kadar bo treba braniti skupne koristi. Zveza bo delovala za izpolnjevanje določb londonskega sporazuma o tržaškem vprašanju, kolikor zadevajo tržaške Slovence.

Odlikovanje fašističnega zločinca

je izzvalo ogorčene proteste tržaških antifasistov in njihovih organizacij

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Trst, 24. nov. Odlikovanje policijskega podkomisarja v nekdanji Julijski krajini Gaetana Colottija, ki se je odlikoval s svojimi vojaškimi zaslugami v boju proti sovražnim partizanom, je izzvalo hude proteste vseh tržaških antifasistov.

»Vsi ljudje se še sedaj zgražajo, ko se spominjo vseh njegovih grozljivih zločinov. Ničče vsi niso pozabili mučenj v ulici Bello Sguardo, taborišč smrti v Nemčiji, preganjanja družin borcev NOV, ki jih je vse vodil zločinec Colotti s svojo drhaljo.«

»Ob spominu na junaške in slavne žrtve nacifašizma v imenu vseh borcev za svobodo in demokracijo ter nacionalno enakopravnost so protestirale Zveza partizanov, Zveza invalidov NOV in Zveza političnih preganjenecv in zahtevale opravičilo sprčo nezaljšane žalitve, ki so jim jo prizadejali organi oblasti in predstavniki vlade. Tem organom je ljudstvo zapualo odgovorna mesta ne zaradi tega, da bi rehabilitirali fašizem, njegove metode in zločine, marveč da bi odstranili vse njegove ostanke.«

M. Petričič

Kriza v italijanski avtomobilski industriji

Rim, 24. nov. (Tanjug). V italijanskih tovarnih avtomobilske industrije je nastala kriza. »FIAT« namerava odpuščati 570 delavcev zaradi pomanjkanja dela v delavnicah za ladijske motorje in latske reaktivne motorje. »Lancia« je objavila, da bo morala ustaviti proizvodnjo za 15 dni, ker je na tržišču premalozanimanja za njeno vozila. Sindikalne organizacije in delavske komisije v tovarnah so sprožile akcijo, da bi preprečile ukrepe obeh tovarn.

Načelen sporazum o italijansko-nemških trgovinskih odnosih

Rim, 24. nov. (Tanjug). — V Münchenu so sinoči predstavniki vlade zaključili gospodarske razgovore o možnostih sporazuma, ki bo postavil trgovinske in gospodarske odnose med obema državama na novo podlago. V Rimu menijo, da je najvažnejša nemška obljuba, da bodo omogočili večji uvoz italijanskega blaga kot doslej. Zahodna Nemčija je v italijanski zunanji trgovini na prvem mestu.

Pogajanja z Italijo

Beograd, 24. nov. (Jugopress). Jugoslovansko-italijanska pogajanja o finančnih in reparacijskih vprašanjih potekajo v ugodnem vzdušju in je bil doslej dosežen že precejšen napredek. Pričakovati je, da bo dokončni sporazum dosežen prve dni decembra. Baje je treba urediti še nekaj vprašanj, med njimi problem tako imenovanega prottega imetja italijanskih optantov iz krajev, ki so bili po mirovni pogodbi priključeni k Jugoslaviji. Jugoslovansko-italijanska pogajanja so se začela v Beogradu 16. novembra.

Obmejni promet s Trstom

Beograd, 24. nov. (Tanjug). — Jugoslovanski in italijanski predstavniki se bodo kmalu začeli razgovarjati o ureditvi obmejnega prometa z bivšo cono A STO. Kaže, da se bodo razgovori začeli 3. decembra v Vidmu. Jugoslovansko delegacijo bo vodil svetnik Državnega tajništva za

Skandinavski ministrski predsedniki v ZDA

Washington, 24. nov. (AP). Predsedniki vlad Norveške, Švedske in Danske so pripeli davi v Washington na uraden obisk.

UGODEN RAZVOJ ITALIJANSKE ZUNANJE TRGOVINE

Rim, 24. nov. (Tanjug). Italijanski gospodarstveniki izražajo zadovoljstvo spriču izboljšanja italijanske zunanjetrgovinske bilance v prvih devetih mesecih t. l. Od januarja do konca septembra je dosegel uvoz vrednost 1.110 milijard lir, izvoz pa 732,5 milijarde. V primerj z enakim razdobjem minulega leta se je uvoz zmanjšal za 0,5%, izvoz pa povečal za 10,2%. V primerj z lanskim letom se je primanjkljaj v zunanjetrgovinski bilanci zmanjšal za 17,1%. Zboljšanje zunanjetrgovinske bilance je vzbudilo v gospodarskih krogih upanje, da se bo 15. zunanjetrgovinska pasiva še zmanjšala in zunanjetrgovinska menjava ustalila. K zmanjšanju obsega uvoza je pripomogla lanska dobra žetev. Letos je

Kulturni stiki med Britanijo in SZ

Moskva, 24. nov. (Tanjug) V desetih mesecih letošnjega leta je SZ obiskalo 19 raznih delegacij iz Velike Britanije. — To je izjavil predsednik Združenja za kulturne stike s tujino Denisov na proslavi splošne ustanovitve angleškega inštituta za kulturne stike s ZSSR. V SZ je rekel, so izdali nad 2000 knjig angleških pisateljev v skupni nakladi 35 milijonov izvodov. Proslave v Moskvi so se udeležili tudi predstavniki angleškega veleposlaništva.

DANES PO SVETU

Mednarodni »cirkus«

Zoper sovjetski predlog o evropski konferenci, ki naj bi bila mnogo upravičenih ugovorov. Eden kor to, da tako široke in pomembne konference ni moč sklicati v tako krotkem času.

»Obseg predloženega sestanka očitno kaže, da ne gre za predlog o resnih razgovorih glede Nemčije. Kadar se bodo lotili resnih pogajanj, do tega pa bo nekot vendarle prišlo, ne bodo začeli z mednarodnim cirkusom, temveč s tajnimi pogajanjmi.«

Toda proti predlogu navajajo tudi takšne ugovore, o katerih ne bi mogli reči, da so upravičeni.

Imenovati idejo o široki evropski konferenci »mednarodni cirkus« pomeni podcenjevati evropske dežele. Takšno pojmovanje položaja Evrope ni v skladu z duhom časa in ne učinkuje ravno konstruktivno.

Znani ameriški novinar Lippman domnevajo, da je Moskva resno prepričana, da je moč takšno veliko konferenco organizirati v dveh tednih. Toda ite ugotovitve povzema naslednji sklep:

Odgovornost velesil v nemškem vprašanju, katere ni moč izpodbijati, nikakor ne izključuje pravice in vloge evropskih držav v obravnavanju takšnih, za Evropo izjensko važnih vprašanj, kot sta problem Nemčije in evropske varnosti. Na spravno, ves razvoj dosejanega obravnavanja teh problemov prepričljivo dokazuje, da bi aktivnejše in neposrednejše sodelovanje evropskih držav lahko samo pozitivno vplivalo. J. S.

Švica zavrnila sovjetski predlog

Bern, 24. nov. (AFP). Švicarska vlada je zavrnila povabilo sovjetske vlade na konferenco o evropski kolektivni varnosti.

Z VSEH STRANI SVETA

GRČIJA TEČAJ FAO

Atene, 24. nov. (Tanjug). Sinoči se je zaključil tečaj organizacije OZN za delavce in prehrano (FAO) za delavce in prehrano Sredozemlja. Udeležilo se ga je 115 strokovnjakov iz Jugoslavije, Turčije, Grčije, Izraela in Cipra.

KITAJSKA KUOMINTANSKI LETALSKI NAPADI

Tajpeh, 24. nov. (AFP). Kuomintanska letala so danes bombardirala kitajska oporišča na otoku Toumen kakih 15 km severno od otoka Tašena. To je bil že četrti zaporedni napad na ta otok v zadnjih petih dneh.

SEVERNA KOREJA PROMET Z JUŽNO KOREJO

Keosung, 24. nov. (Kitajska časopisna agencija). Kitajci in Severni Korejci so predlagali komisiji za premirje, naj dovolijo prosto gibanje po demilitarizirani coni in prehod čez razmejitveno črto. S tem ukrepom bi bil olajšan promet med Severno in Južno Korejo.

CIPER BRITANSKI SREDOZEMSKI ŠTAB

Nikosia, 24. nov. (AFP). Na Cipru se je začel nameščati britanski sredozemski štab, ki je bil prej na področju Sueškega prekopa. Skupno bo prišlo na Ciper 1500 Angležev.

ITALIJA POTRES NA SICILIJI

Palermo, 24. nov. (Reuter). 4000 prebivalcev Grijsja blizu Palerma je sinoči zaradi ponovnega potresa zbolelo in se izločilo in prenočilo na prostem. Pred potresom je bilo dalje podzemeljsko bobnenje. Žrtv ni bilo.

TRGOVINSKI SPORAZUM MED VZHODNIM IN ZAHODNIM BERLINOM

Berlin, 24. nov. (AFP). Danes so predstavniki Vzhodnega in Zahodnega Berlina sklenili trgovinski sporazum o menjavi blaga v vrednosti 210 milijonov mark.

NAZADOVANJE ZUNANJE TRGOVINE

Washington, 24. nov. (AFP). Ameriška zunanja trgovina se je v septembru znatno skrčila. Izvoz je dosegel vrednost 1,1 milijona dolarjev, uvoz pa 1,5 milijona. Uvoz je znašal 780.000 dolarjev v primerj z 824.000 dolarji v avgustu.

VELIKA BRITANIJA PRITOŽBA PROTI FRANCU

London, 24. nov. (Reuter). Gibraltar-razgovore o hladni vojni, ki je imela tukaj proti tej angleški koloniji Francova vlada, so je vrnila v Gibraltar. Velja delegacije Ara Hasan je izjavila, da se je razgovarjal o tem vprašanju z ministrom za kolonije Le-jem zarotovil, da bo vlada »podprla Gibraltarsko prebivalstvo«.

NOVO MINISTRSTVO ZA ELEKTRICNE CENTRALE

Moskva, 24. nov. (Tanjug). V skladu s sovjetske vlade je bilo ustanovljeno novo ministrstvo za graditev

NAŠIM MLADIM BRALCEM

D U Š A N

Kopal se je v Savi vsako leto do pozne jeseni. Ze ko je bil star tri leta, je znal plavati in sedaj se je v valovih bolje počutil, kakor na suhem. Voda je bila za njega vse. Plaval je, se potapljal in potem letal na vročem kamenju in se grel na toplem soncu.

Tistega julijskega dne se je pe-
ljal s kolesom daleč iz mesta. Pois-
kal je primeren kraj in se pognal v



vodo. Potem pa je že delj časa se-
del ob vodi in metal žabice. Kamen-
ček mu je največkrat skočil sedem
krat, hotel je še več, a je vedno
znova zaman poskušal.

Iz zaverovanosti v igro so ga
predramili strelci, ki niso mogli biti
daleč. Pozorno je prisluhnil. Stre-
ljanje se ni več ponovilo. Se je po-
alnil, ko je zagledal sredi vode
človeka, ki ga je gnal tok. Čudno
se mu je zdelo, ker je tako opletal
z rokami. Zazdelo se mu je, da je
slišal krik na pomoč, toda šum vo-
de ni dal prav razločiti. Vstal
je, da bi bolje videl.

»Utoplja se,« si je rekel. »Ne
more biti drugače. Moram mu po-
magati.« In skozi glavo mu je na-
mah šinilo vse, kaj mu je storiti.
Tok ga se ni prinesel do njega,
zato je stekel po stezi ob obali, ki
se je vila med gostim brezovim
grmovjem in ves čas je pazil, da ne
bi izgubil iz oči potapljačevega. Ko
je pretekel ka h pideset metrov,
je zavil k obrežju, za trenutek po-
stal, da si je oddahnil in nabral
sape. Nato pa je skočil v vodo in
z vsilo zaplaval proti človeku.

sa do časa prišel z glavo iz vode.
Pomagal jima je tok, ki se je tu
obrnil in ju gnal k nasprotnemu
bregu. Kmalu sta bila ob obali.

»Na suho ga moram spraviti,«
si je ukazal. Toda to je bilo laže
reči kot storiti. Ko ga je prijel pod
pazuhe, je ta zastokal in Dušan
se je med prsti pocedila kri.

»Se ranjen je. Le kje jim je pu-
begnil,« je na glas dejal, ko je do
kaja domel, s kom ima opraviti.
Zvezani človek je hitro prihajal
k zavesti. S težavo je izdaval:
»Proč... drugače... bodo dobili.«

Dušan je pokazal na grmovje
in človek je pokimal. Pomagal mu
je na noge. Šele sedaj je čutil vso
njegovo težo. Bil je prava gora, ves
moker, kosmat, zvezan in ranjen.
Dušan ga je spravil v goste grmovje,
kjer se ni videlo na nobeno stran,
ko je že zaslišal bližajoči se pasji
lajž.

Spogledala sta se, češ imajo
naju. Dušan je premislil: »Videl
naju niso, ko sva prišla iz vode.
Iščemo njega. V vodi ga iščejo. In
če ga ne bodo našli, bodo pretak-
nili vso okolico.«

»Tu me počakaj,« je dejal Dušan
odločno, kakor da bi ne bil star
šele osem let.
»Kam greš, roke mi osvobodi,«
je rekel človek, »da bom lahko
zbežal.«

»Nimam noža. Tule počakaj. Če
ne prej, se vrnem zvečer in tedaj
bo vse dobro. Počakaj me.« Nato
je hitro odšel in se splazil k vo-
li. Tu je razgrnil grmovje in nekaj
časa oprezoval. Nikogar se ni videl,
zato je kot ribica smuknil v vodo
in se takoj potopil. Ko je bil že v
globoki vodi, je priplaval na povr-
šino. Roke je dvignil nad glavo,
kor bi imel zvezane, da bi zave-
tel nasledovalce. Ni mu bilo treba
dolgo igrati in čakati. Zagledali so
ga in jo še hitreje ubrali ob obali
z njim.

»Naprej,« si je rekel. Požrla ga
je voda in zopet se je pokazal na
površini. »Cim dalj jih moram vle-

či, da ga ne bodo odkrili... Cim
dalj, da ga ne bodo odkrili. Ob-
nemem pa se je bal, da se ranjeni
človek ne bi sam izdal, ali pa, da
bi ga odkrili psi. Potem bi bilo vse
zaman. »Še nekaj poskusim...«
Hitro je zaplaval naprej in se začel
bližati obali. Takoj se je oglasilo
streljanje. Krogle so zacvrčale po
vodi. Zopet se je pognal proti sredi
in vse redkeje prihajal na površino.
»Samo še do prvega zavoja,
tam jim izginem. Utonil bom in naj
me iščejo. Le naj me iščejo.«

Skril se je za ovinkom in zaplaval
pod vodo h kraju. Nato je urno
skočil na breg in se začel v loku
vračati nazaj. Stopal je počasi, kak-
or da bi bil na sprehodu. Odlomil
si je palico in mahal z njo po zra-
ku, da ga žvižgalo.
»Kaj delaš tu?« ga je nenadoma
nekdo ogovoril.

»Kopam se.«
»Si kaj videl?«
»Da, nekdo je tam dolj utonil.«
»Kaj praviš, utonil?«
»Da, utonil.«
»Si videl?«
»Sem.«
»In nisi pomagal?«
»Kaj mene briga.«
»Pojdi.«
Čez dobro uro je bil že pri ra-
njenem ubežniku. Snel mu je vrvi.
»Kaj zdaj?«
»Fant, hvala!« je dejal ubežnik.
»Brez tebe bi šel rakom žvižgat. Ne
skrbí, naprej si pomagaj sam.«
Tako se je končalo Dušanovo po-
poldne na kopanju.

»Kaj delaš tu?« ga je nenadoma
nekdo ogovoril.

»Kopam se.«
»Si kaj videl?«
»Da, nekdo je tam dolj utonil.«
»Kaj praviš, utonil?«
»Da, utonil.«
»Si videl?«
»Sem.«
»In nisi pomagal?«
»Kaj mene briga.«
»Pojdi.«

Čez dobro uro je bil že pri ra-
njenem ubežniku. Snel mu je vrvi.

»Kaj zdaj?«
»Fant, hvala!« je dejal ubežnik.

»Brez tebe bi šel rakom žvižgat. Ne
skrbí, naprej si pomagaj sam.«

Tako se je končalo Dušanovo po-
poldne na kopanju.

V. Novak



Malj pionirček iz Podpreske
z zajčkom. Fotografija je bila
posneta 1. II. 1945.

ČUJ,
LE
ČUJ

Bil november dvajset je deveti...
»Kam, možje, v tem pustem mraki?
Kam so vam namenjeni koraki,
ko so leski zvezd v temo zajeti?!

Kam, tovariši, iz Bosne in Hrvaške?
Z Vojvodine, kam iz Črne gore —
in Slovenci, ko so tak krvave zore?
Dalmatinci kam in kam sinovi Raške?

Kam vsi?! Saj nocoj so straže budne
kletega ustaša in fašista,
solza zvezd nocoj ni jasna, čista,
noč je mrtva in poljane trudne!

»Kam? Tja v mesto Jajce, v mesto zarje!
Kaj nam mar so vse fašistov straže —
zvezd petih krakov pot nam kaže,
pot v svobodo, v mlade nam vtharje!

Čuj, le čuj, kak gladvo kleše čase!
Gremo, da bodočnost sklešemo s temel!
V soncu žarkem že gore jasne!
Dan rodi se, novo pokolenje rase!

Manko Golar

MESTO OB PLIVI

Odprimo zemljevid Jugoslavije
in poiščimo reko Vrbas. Pojdimo
po njeni slikoviti dolini, ki je po-
nekod tako ozka, da so moralisti
često ob deroči vodi vsekati v
živo skalo. Ustavimo se tam, kjer
priteče z levega brega v divje
vodovje V manjša, toda še
bolj divja To je Pliva. Ne-
daleč od izliva dere ta reka čez
strmo pečino in pada v globoko
skalnato korito. To je slap Plive,

o katerem si gotovo že slišal. Vo-
da v njegovem koritu je srebrno-
belo razpenjena. Kdaj pa kdaj se
ujamejo v razpenjene curke žive
mavricne barve. Slap je tako lep,
da ga ne bo nikoli pozabil, kdor
ga je videl.

Če gremo po klancu ob reki,
vstane pred nami prijazno me-
stece, nad katerim se dvigajo kak-
or orlovo gnezdo sive razvaline
starodavnega gradu. To je Jajce,
mesto slavne zgodovine, mesto,
kjer so bili 1. 1943 položeni tem-
eljni naše države — Titove Ju-
goslavije.

Takrat je bila v Jajcu že svo-
boda, ker so partizanske brigade
izgnale Nemce in ustaše z veli-
kega dela Bosne. Nepopisno je
bilo veselje ljudi, ko se jim ni
bilo treba več bati sovražnikov.
Po ulicah je odmevala partizan-
ska pesem. Pionirji so brez skrbi
hodili po cestah s partizanskimi
kapami na glavah. Poprej ni bil
noben človek varen na cesti, tudi
pionir ne. Ustaša je na primer
vprašal pionirja, kako mu je ime,
in pionir je odgovoril: Jovo. To
je zadostovalo, da ga je ustaša
neusmiljeno pretepel. Jovo je nam-
reč srbsko ime, ustaši pa so vse
Srbe smrtno sovražili in jih mno-
go pomorili. Posebno pa so bili
pionirji — kakor tudi vsi drugi
ljudje v Jajcu — veseli, ker jim
ni bilo treba več pozdravljati
ustaških poglavarjev. Zdaj so po-
zdravljali tovariša Tita, ki je vsak
dan prihajal med ljudi in se z
njimi razgovarjal.

Tovariš Tito je stanoval zra-
ven podzemeljskega rova pri
razvalinah stare trdnjave. Ta rov
je bil hkrati zaklonišče proti
bombardiranju. Sovražni bomb-
niki so večkrat prileteli nad
mesto. Nekega dne, ko so spet
bombardirali, se je zbralo v rovu
mnoho ljudi. Med njimi je bil
tudi tovariš Tito. Nenadoma je
padla bomba tik pred rov in ne-
kega partizana hudo ranila. Po-
trebna je bila hitra pomoč. Prišel
je partizanski zdravnik in je ra-
njena operiral, tovariš Tito pa
je medtem držal ranjenčovo glavo
v naročju, mu brisal potne
kaplje s čela, ga tolažil in bodril.

Dne 28. novembra 1943 so za-
čeli prihajati v Jajce odposlanci
z vseh strani Jugoslavije. Priha-
jali so s puškami na ramah in z
bombami za pasom, ker so se mo-
rali na poti večkrat spoprijeti s
sovražniki. Najdaljšo pot so pre-
hodili odposlanci iz Črne gore —
300 kilometrov čez visoke plav-
nine, čez snežne zamete in glo-
menitosti.

boke prepade. Tudi slovenski od-
poslanci so prehodili dolgo in te-
žavno pot; nekaj časa so se pe-
ljali na kamionih po svobodnem
ozemlju.

Dne 29. novembra so se od-
poslanci zbrali v veliki hiši ob
reki Plivi in sklenili, da se zdru-
žijo vsi njihovi narodi — Slo-
venci, Srbi, Hrvatje, Bosanci,
Črnogorci in Makedonci — pod
eno streho: pod streho Federati-
vne ljudske republike Jugosla-
vije, pod vodstvom tovariša Tita.
Tovarišu Titu so takrat podelili
naslov maršala, izdajalcem pa
so prepovedali vrnitev v domo-
vino.

Hiša, kjer je bilo to zasedanje
— II. zasedanje AVNOJ — je se-
daj obložena z lepimi marmorna-
timi ploščami, na katerih je zgo-



Najmlajši kurir štaba IX. korpusa

bovinski dogodek opisan z zla-
timi črkami. Tudi tam, kjer je
stanoval tovariš Tito, je spomin-
ska plošča. V mestu so sezidali
mnoho novih hiš. Nedaleč od Jaj-
ca so reko Vrbas dvakrat zaje-
zili in zgradili na njej dve veliki
elektrarni. V mnogih bosenskih
vasicah je že zasvetila električna
luč.

Jajce, mesto ob Plivi, vsako
leto obišče mnogo ljudi. Ne samo
zaradi naravnih lepote, med ka-
terimi so najbolj znani divji sla-
povi, ampak tudi zato, da si ogle-
dajo zgradbo, kjer so bili polo-
ženi temeljni naše nove države,
hišico, kjer je stanoval tovariš
Tito, in druge zgodovinske zna-
menitosti.

Franjo Godec



Pogled na Jajce z zahodne strani. V ospredju muslimansko
pokopališče

NEPOZABNE BESEDE

Nekega jutra maja meseca 1943.
leta so Švabi navsezgodaj že ob
petih potrkali na vrata. Ker so
tako močno butali po vratih, smo
se vsi zbudili. Morali smo takoj
vsi as noge. Kričal so nad nami.

Sestra je hitro zmetala na kup re-
kaj oblek in jedil. Morali smo biti
v pol ure pripravljeni. Mama je
hotela vzeti s seboj nož za kruh,
pa ga ji je Švaba izdrl iz roke in
jo ozmerjal. Ko smo odhajali iz
hiše, nam je mama ukazala, da mo-
r- vsi otroci poljubiti prag do-
mače hiše. Rekla nam je, naj se
enkrat poljubimo naš dom, naš
zemljo, in da moramo zaradi tega,
ker jo ljubimo, od doma v pre-
gno tivo. Te besede so mi ostale

živo v spominu in jih ne bom ni-
koli pozabila. *Vida Golc, Bled*
(Iz knjige »Se pomnite, tovariši«)

Kako se veselim

Krog mene lep je bukov gozd,
potoček v njem šumlja,
tu domek moj je skoraj prost,
ga partizan ne da.

Sem Julka, majhna deklica,
na hribčku je moj stan,
kjer sonček sije, lunica
in hodi partizan.

Nad njim oblaki se pade,
kjer naši bombniki
Svabom kruhek trd dele —
v čast naši svobodi.

Kako se jaz že veselim,
ko prost bo narod naš,
zato se pridno zdaj učim,
da lepši bo ta čas.

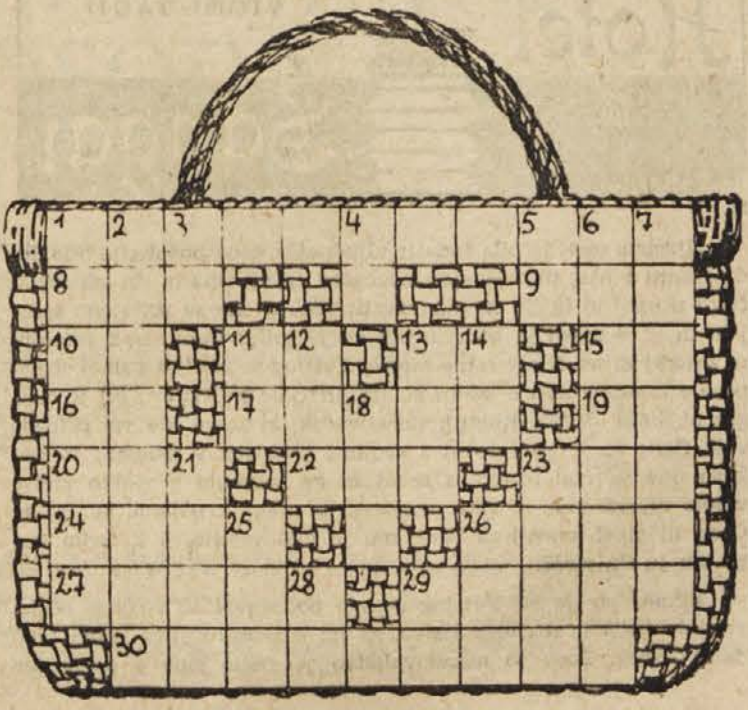
Julka
(Iz »Pionirja«,
februarja 1945)

Nagradna križanka

NAGRADE: 4 LEPE KNJIGE

Vodoravno: 1. bojazljiv, 8. pre-
grinjalo, 9. osebni zaimlek, 10. znak
za prvo ženit, 11. znak za prvo
krom, 13. kazalni zaimlek, 15. del ko-
lesa, 16. glavni števnik, 17. torba, ki
jo kaže križanka, 19. nikalnica, 20.
glasbeni pojem, kratica za delavsko-
uslužbenko restavracijo, 22. kakor
del sobe, 23. borba, 24. najmanjši de-
lec materije, 26. pokriva človeško te-
lo, 27. letni čas, 29. pravilica, v ka-
teri nastopajo živali, 30. prebivalec
Katalonije.

Navpično: 1. na sprednjem koncu
2. moment, hip, 3. skrajni konec ko-
nega, 4. del kolesa; znak za prvo
osmlj, 5. kazalni zaimlek, 6. kdor ima
samo eno nogo, 7. zasejan, posejan,
11. dva enaka soglasnika, 12. prego-
vor, 13. kradljivec, 14. 100 m², 18. ptič
z rumenim kljunom; komad, 21.
vrsta padavine (ponoči), 23. neobrite,
25. lučaj, 26. tatarski poglavar, 28.
predlog; znak za natrij, 29. oblika po-
možnega glagola.



SPOMIN

Kot spomin vrši
jesenski veter.
Kot spomin na dni,
ko so se bližali.

Bilo jih je na sto
in več in tisoč.
Branili so zemljo
in dom in svoje.

Kje, kje je sila,
ki bi stotisoče,
stotere tisoče ugonobila,
ki znali so, kaj hočejo?

So vedeli, kaj so hoteli,
borili so se,
dom so svoj oteli,
da zrasel je svetel in nov.

In danes, kot spomin vrši
jesenski veter.
Kot spomin na dni,
ko so se bližali.

A. Rijavec

UGANKE

Nič ne govori, ne reče,
po papirju gladko teče.
Ko pa neha teči,
prebereš, kaj ti je hotel reči.

Vedno piše
pa ni pijan.
Najbolj se napije,
če je zvezek popackan.

Malo podrgneš,
brž se užge.
A stvarca je le
za spretno roke.

Vseokrog seno,
na vrhu seno,
spodaj seno,
kaj neki je to?

(Vžigalica)

(Senena kopica)



Skupina navdušenih pionirjev s puškami pri pozdravu. Slika je
bila posneta v vasi Travi v kočevskem okraju januarja 1945.

VSE SO MI VZELI

Jaz sem Bosanka, doma iz Gra-
diške. Leta 1941 so se začeli zame
žalostni dnevi. Ustaši so zaklali mo-
jega očeta in mater. Mene so od-
peljali v Reko v taborišče, kjer
zastopali v Nemčijo. V taborišču
smo strašno stradali in se bali, ta-
r: s fašisti ne pokoljejo.

so napadli taborišče. Gorelo je vse-
povsod in fašisti so zbežali. Jaz
sem šla s partizani v gozdove. Neki
partizan je odpeljal otroke v Liko
in potem v Dalmacijo. Tudi jaz
sem šla z njimi. V Dalmaciji sem
ostala do konca vojne.

Stanka Bijelouk, Trebnje
(Iz knjige »Se pomnite, tovariši«)

DNEVNE NOVICE

Ukinjeni vlaki. Z 22. novembrom 1954 sta izostala na progi Beograd-Ljubljana ekspresni vlak št. 2 z odhodom iz Beograda ob 13.40 in prihodom v Ljubljano ob 22.35, ter ekspresni vlak št. 1 z odhodom iz Ljubljane ob 13.20 in prihodom v Beograd ob 22.20. Nadalje je izostal od istega dne dalje na progi Ljubljana-Fivka potniški vlak št. 820 z odhodom iz Ljubljane ob 9.30 in prihodom v Fivko ob 2.29. — Zeleniško transportno podjetje Ljubljana.

Trgovsko podjetje »Mlekos«, Ljubljana, obvešča potrošnike, da je dne 25. nov. 1954 začela posloovati mlečna okrepčevalnica na Trubarjevi št. 8 (bivša Sv. Petra cesta).

Odbor Društva zobozdravstvenih delavcev Slovenije obvešča članstvo, da bosta strokovni sestanki in seminar 10. in 11. decembra t. l. Program bo pravočasno javljen.

Klub kulturnih delavcev vjudno obvešča svoje člane, da bo klub v četrtek, 25. nov. zaprt, ker bodo klubski prostori oddani za sprejem ob kongresu internistov.

Z dopisnim tečajem se hitro naučite esperanto. Prvo lekcijo pošlje proti priložnosti 50 din Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana — Miklošičeva cesta 7.

Danes sveže morske ribe v ribarnici in ostalih ribjih poslovalnicah. FLEX idealno čisti vse maseže, masti, olja, smole, znoj itd. Zahtevajte in pazite na znamko FLEX.

VESTI IZ MARIBORA

Dežurna lekarna v četrtek, dne 25. novembra: lekarna »Melje«, Meljska cesta 2.

Dežurna lekarna v petek, dne 26. novembra: lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.

KINEMATOGRAFI

Sporod za četrtek, 25. novembra
PARTIZAN, Nemški film: »Grehe«. UDARNIK: Ameriški barvni film: »Rimske počitnice«. POBREZJE: Ameriški barvni film: »Obzorja na zahodu«. STUDENCI: Ameriški film: »Onstran Missourija«.

Sporod za petek, 26. novembra
PARTIZAN, Nemški film: »Grehe«. UDARNIK: Ameriški barvni film: »Rimske počitnice«. POBREZJE: Zaprt. STUDENCI: Zaprt.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Četrtek, 25. nov. ob 19.30: Vojnovič: »Nevhita«. Red ZIS.
Petek, 26. nov. ob 15: Shakespeare: »Othello«. Red LMS-3.
Sobota, 27. nov. ob 15.30: Vojnovič: »Nevhita«. Zaključena predstava za Tovarno poljedelskih strojev: ob 19.30: Verdi: »Rigoletto«. Gostovanje sopranistke Stane Lovčino ve iz Beograda.

CELJSKE VESTI

LJUĐSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanje London II. del bo danes, v četrtek, 25. novembra ob 19.30 v predavalnici na učiteljski. Nadaljevala bo profesorica Sonja Pestotnikova. Dia-filmi. Vjudno vabljeni.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Četrtek, 25. nov. ob 20: Erskin-Roussin-Gray: »Lepa Helena ali veselje do življenja«. Abonma red Četrtek in izven.
Petek, 26. nov. ob 15: Erskin-Roussin-Gray: »Lepa Helena ali veselje do življenja«. I. šolski abonma.

Vesti iz Kranja

Ljuđska univerza v Kranju vabi danes, dne 25. nov. na predavanje dr. Franta Miša: Spolna vzgoja (za starše). Predavanje bo ob 19.30 v fizikalni predavalnici I. gimnazije. Vjudno vabljeni.

Jutri ob 19. predvaja Mladinska univerza v Kranju spored kulturnih in tehničnih filmov. Mladina vabljena, vstop prost!

PRESEKNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Četrtek, 25. nov. ob 15: Husson: »Srečna črta«. Red C in izven.
Petek, 26. nov. ob 20: Husson: »Srečna črta«. Red B in izven.

Koteks odkupuje
svinjske kože I.a
kg. — 200.—



RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za četrtek, 25. nov.
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
5.00—6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) - vmes ob 6.30 Tržni pregled - 6.35 v pesmi in plesu po naši deželi - 7.10 Jutrarni orkestralni spored - 7.30 Gospodinjaki nasveti - 7.40—8.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 11.00 Radijski kolektor - 11.05 Glasbena medija - 11.15 Za pionirje - 11.35 Marijan Lipovšek: Orglar, kantata za soliste, zbor in orkester - 12.00 Kmetijski nasveti - 12.10 Igra godba na pihala ljubljanske garnizije p. v. kapetana Jožeta Bruna - 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.00 Ljuđsko-prosvetni obzornik: O nalogah sveta prosvetnih društev Jugoslavije - 13.10 Za vsakogar nekaj (zabavna glasba) - 14.00 Studentska tribuna - 14.10 Opidanski koncert - 15.15 Lahka glasba - 15.30 Tečaj francoskega jezika - 16. lekcija - 15.45 Operetna in lahka glasba - 16.10 Utrinki iz literature: Iz Makedonske lirike - 16.30 Zeleli ste — poslušajte! - 17.10 Popolnanski simfonični koncert - 18.00 Okno v svet: Zadrugištvo v Birmi - 18.10 »Pesem skozi stoletja« - 18.30 Modni kotiček: Eva Paulin: Se kaj o zimski modi - 18.40 Skladbe slovenskih avtorjev izvaja Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška (Prenos iz Maribora) - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes

reklame in objave — 20.00 Domače aktualnosti — 20.15 Četrtekove večere domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer: Ivan Goran Kovačić: Jama — 21.30 Spored popularnih orkestralnih skladb — 22.15—23.00 »Po svetu jazz«.

22.15—23.00 UKV program: Nočni komorni koncert.
23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (Prenos iz Zagreba).

Dnevni spored za petek, 26. novembra
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
5.00—6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) - 6.30 Tržni pregled - 6.35 Slovenske narodne in umetne pesmi poje volkanski kvintet »Niko Stritof«, vmes igra Vaški kvintet - 7.10 Jutrarni orkestralni spored - 7.30 Gospodinjaki nasveti - 7.40—8.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 11.00 Radijski kolektor - 11.05 Glasbena medija - 11.15 Cicibanom — dober dan! (O volkovih) - 11.30 Orkestralni spored - 12.00 Kmetijski nasveti - 12.10 Pesmi iz Slovenske Benečije - 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.00 Na straži: O letalcih - 13.15 Delovni kolektivni čestitajo - 14.00 Za pionirje: Vasa Ovrnik: Otroci močijo - 14.30 Opidanski koncert - 15.15 Lahka glasba - 15.30 Glasbeni razgledi - 15.45 Iz znanih oper - 16.10 Utrinki iz literature: Branko Copič: Mati Milja I. del - 16.30 Zeleli ste — poslušajte! - 17.10 Popolnanski simfonični koncert - 18.00 Družinski pogovori: Dr. Stanko Lajevac: Zaščita delavke v času nosečnosti - 18.10 Slovenske narodne pesmi - 18.30 Iz kolektivov za kolektive: Samoupravljanje na kmetijsko-gozdarskem posestvu v Kočevju - 18.45 15 minut z Avgustom Stankom - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave - 20.00 Tedenski zunanje-politični pregled - 20.15 Madrigale poje ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneta (s komentarijem) - 21.00 Oddaja o morju in pomorščakih - 21.30 Zabavna in plesna glasba - 22.15—23.00 Nočni simfonični koncert.
22.15—23.00 UKV program: Plesna glasba.
23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (Prenos iz Zagreba).

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Četrtek, 25. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Premiera. Izven.
Petek, 26. nov. ob 15.30: Goldoni: »Lažnik«. Abonma red Petek I popoldanski; ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma red B.
Sobota, 27. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma red D.
Nedelja, 28. nov. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Izven in za podoč.
Drevi bo v ljubljanski Drami premiera Shawove »Candide«. Naslovno vlogo igra Mileva Ukmarjeva, pastora Stane Potokar, Marchbanksa Andrej Kurent in alternaciji z Brankom Miklavcem, očeta Pavle Kovič, tajnico Helena Erjavčeva, kaplana Drago Makuc, režisar Vladimir Skrbinšek, scena: Matul-Korun.

OPERA

Četrtek, 25. nov. ob 19.30: Hristič: »Ohridska legenda«. Izven.
Petek, 26. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoor«. Premiera. Izven.
Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivci«. Izven in za podoč.
Nedelja, 28. nov.: Zaprt.
Ponedeljek, 29. nov.: Zaprt.
Današnja predstava opere »Soročinski sejem« za abonente reda H odpa- de zaradi bolezni v solističnem ansamblu.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Četrtek, 25. nov. ob 20: Norman Krasna: »John v zadregi«. Premiera. Izven.
Petek, 26. nov. ob 20: Christopher Fry: »Gospa ne bo zgorela«. Abonma LMS. (Thomas — J. Tiran).
Sobota, 27. nov. ob 20: Norman Krasna: »John v zadregi«. Izven.
Nedelja, 28. nov. ob 15: Norman Krasna: »John v zadregi«. Izven; Popolnanska predstava; ob 20: I. Cankar-dr. F. Smerdu: »Martin Kačur«. Izven.
Danes ob 20 bo nova premiera ameriške komedije »John v zadregi«. Delo je režiral Broni Battelino, scena Milan Butina, kostumi Nada Souvanova. Igrajo: Iva Zupančičeva, Meta Pugljeva, Slavka Glavinova, France Prešernik, Franek Trefalt, Miroljub Veber, Angel Arčon, Polde Dežman, Janez Lavrih, Franci Prus.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom
Sobota, 27. nov. ob 20: Spicar-Pišl: »Naj bo stara al' pa mlada«, spevoigra. (Nejče — M. Drašler).
Nedelja, 28. nov. ob 16: Spicar-Pišl: »Naj bo stara al' pa mlada«, spevoigra. (Nejče — M. Jesenko); ob 20: F. Žižek: »Miklova Zala«, ljudska igra z godbo. petjem in plesom.
Prodaja vstopnic od petka dalje, rezerviranje tel. št. 32-880.

VESTI Z JESENIC

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE
Nedelja, 28. nov. ob 19.30: Tone Cufar: »Polom«. Slavnostna predstava v počastitev Dneva republike.
Ponedeljek, 29. nov. ob 19.30: Tone Cufar: »Polom«. Režija in scena Bojan Cebulj.



KINO »TRIGLAV«

Mehiški film
»Zapor za žene«
In tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Mladini izpod 16 let vstop prepovedan.

KINO »UNION«

Angl. barvni film: »Melba«. Brez tednika. Predstave ob 16, 18, 19 in 20.30. Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 15 dalje.

KINO »KOMUNA«

Francoski film: »Lepotice noči«. Brez tednika. — Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO »SLOGA«

Premiera ameriškega filma: »Ljubezen na bojišču«. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30—11 in od 14 dalje. Ob 19 matineja v kinu Sloga.

KINO »SOCA«

Ameriški film: »Nevidni človek«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10—11 in od 17 dalje.

KINO »LITOSTROJ«

Francoški film: »Taras Bulhabin«. Predstava ob 17.30. Prodaja vstopnic uro pred predstavo. — Občinstvo obveščamo, da bomo od 27. nov. do 1. dec. predvajali ameriški barvni film »V vrtincu«. Cene vstopnicam 50 in 60 din.

JESENICE »RADIO«

Ameriški film: »Zgodbe iz predmestja«. Predstavi ob 18 in 20.

CELJE »UNION«

Argentinski film: »Osmarčena«. Predstavi ob 18 in 20. »DOM«. Francoški film: »Zaljubljeni iz Toleda«. Predstavi ob 18.15 in 20.15.

KRANJ »STORIC«

Angleški barvni film: »Henrik V.«. Predstavi ob 17 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

PTUJ »AMERIŠKI«

Film: »Zmaga ali smrt«.

DROBNI OGLASI

POLTOVORNI AVTO znamke »Ford«, dobro ohranjen, proda KZ Srednji Lokovec. Cena po dogovoru. 3975

RAZVELJAVLJAM osebno izkaznico, ukraden v trgovini »Kombinat« na Partizanski cesti v Mariboru na ime Gregorinčič Rozina, gospodinja, Maribor, Zmajčeva ulica 2 c. M 501

KINO »ŠIŠKA«

Mehiški film

ZAPOR ZA ŽENE

In tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Mladini pod 16 leti vstop prepovedan.

SPLOŠNA BOLNICA V MARIBORU razpisuje na podlagi sklepa upravnega odbora prosto delovno mesto za **zdravnika-specialista iz nevropsihiatrije ozir. za šefa nevropsihiatričnega oddelka**

Pogoji: Specializacija iz nevropsihiatrije. Plača je po uredbi, dopolnilna plača pa na podlagi pravilnika. Pismene ponudbe je treba poslati na upravo Splošne bolnice v Mariboru, Tržaška c. 13. 3965

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE OKOVJA IN PLOČEVINASTIH IZDELKOV

BISTRICA, pošta Limbuš pri Mariboru

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ter vsem delovnim kolektivom k prazniku Dneva republike — 29. novembru — rojstvu nove Jugoslavije!

M 497

Trgovsko podjetje



s tekstilom na veliko

Tekstil-obutev

Ljubljana, Nazorjeva ulica 4

ČESTITA OB PRAZNIKU NOVE JUGOSLAVIJE VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM

Hotel ROMAN
VICKI BAUM
Sangaj

Njegova mati je bila čedalje vjudnejša, toda podoba je bila, ko da plamti v njej tih, vztrajen, sovražen ogenj. Ona in sin sta tičala čisto skupaj in imela sta skrivnosti; večkrat sta se pritaženo smejala in smeh je utihnil, brž ko je prišel Cang. Nad jezerom so zmeraj znova ležale rahle megle. Yutsing je grizljal s sladkorjem posute lotosove peške, kakor so jih grizljale priljezne; bil je dragoceni, edini dedič, dragulj, razvajenček, ki so se mu vsi priljevali. Cang se je posvetoval s svojimi prijatelji v Sangaju in nekega dne je vzel otroka s seboj in ga pripeljal v veliko mesto v šolo tujcev. Tam so sicer napravili iz njega kristjana, ker pa se Cang ni dosti zmenil za vere, mu je bilo vseeno, h katerim bogovom je sin molil.

Edino, kar je bil Yutsing menda podedoval od svojega očeta, sta bila trma in nezadovoljstvo, ki sta mladega Canga gnala tako daleč okrog. Toda to nezadovoljstvo je gnalo sina v nasprotno

smer. Proč od bogastva, proč od nasilnih uspehov, ki jih je žel njegov oče. Prepozno je Cang spoznal, da je pripeljal svojega sina v napačno šolo, kjer se ni učil ne ponižnosti, ne otroške spoštljivosti. Cang je bil puntar od spodaj navzgor. Yutsing je bil puntar v nasprotni smeri. Njega je vleko iz gornje plasti, ki ji je pripadal, navzdol, k revežem, k milijonom malih ljudi, ki so bili Kitajski.

Bil je pri vsakem uporu in zmeraj na napačni strani, na tisti strani, ki njegovemu očetu ni bila po volji. To je pač mladost, je mislil Cang. Mladost govori velike besede in misli odlete. Mislil je na mnoge ljudi, ki jih je ubil v Yutsingovih letih. Sam je bil postal krotak in ni več ubijal, kvečjemu je nekdo še gledal množično usmrtilcev. Tudi Yutsing se bo unesel.

Poročil se je sicer z dekletom, s katerim so ga zaročili starši že v detinstvu. Toda takoj po poroki je zapustil veliko hišo v Hanghovu in vzel ženo s seboj, kar je bilo v popolnem nasprotju z lepimi običaji. Studiral je v Kantonu. Sele čez tri leta se je spet pojavil, v raztrgani uniformi, kot oprod' rdečih. Tedaj je Canga minilo potrpljenje. Nahrnil je sina, ki je bil tako neumen, in zgodilo se je nekaj nezasišanega, da je tudi Yutsing nahrnil njega. Cang je dvignil obe pesti in jel udrihati po fantu. Ukazal mu je, naj nezrele ideje opusti, vstopi v banko in začne koristno življenje. Sin, ves zelen in drhteč od jeze ko vrbov list, je odgovoril, da je banka mlakuža, smrdljiva in blatna in polna krvi revežev. Te neokusne in napihnjene besede so Canga silno razkačile. Čutil se je

sposobnega ubiti sina, ki ga je bil zaplodil. Potisnil je pesti v rokave in jih krepko držal v njih, da bi preprečil nesrečo. Yutsing je krvavel iz nosa, slabič. Rodil se je z enim zobom v ustih in zdaj je stal tu v raztrgani uniformi, blede in drhteč, in smrkal kri nazaj v nos.

Vsak kull ima sinove, ki ga ubogajo in spoštujejo, je pomislil Cang, jaz pa, najmogočnejši mož v Sangaju, moram poslušati, kako me sin žali. Kraljestvo je bil zgradil za naslednika, le-ta pa ga je odklonil.

Ukazal je fantu, naj se pobere. Bal se je, da bi ga ubil, če bi ga še nekaj časa videl pred seboj. Yutsing je odšel skozi vrata, ne da bi očeta pozdravil. Na tleh je ostalo nekaj kapelj njegove krvi. Cang jih je razmazal s podplatom svojega čevlja. Se bo že vrnil in prosil odpustjenja, je pomislil v trenutku nežne nemoči. Toda minila so štiri leta, preden je spet videl sina.

DOKTOR EMANUEL HAIN

Emanuelov oče se je pisal se Rosenhain in je bil lastnik znane knjigarne Rosenhain v bližini Glavne straže. Knjigarno je bil razvil Emanuelov ded Sigmund Rosenhain iz trgovine s starimi papirjem in obrabljenimi knjigami. O pradedu so pravili, da je še krošnjaril s krošnjo na hrbtu; na drugi strani pa se je ta stara, južnonemška družina v vsakem rodu lahko pohvalila s tem ali onim znanstvenikom ali celo rabinom, kar je zapustilo vsem potomcem nadarjenost za duhovne zadeve skupaj z nagnjenostjo h kratkovidnosti.



INDUSTRIJSKO PODJETJE

»PANONIJA«

MURSKA SOBOTA

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM K PRAZNIKU USTANOVITVE NAŠE NOVE DRŽAVE — 29. NOVEMBRU!

M 484

»AGROSERVIS«

MURSKA SOBOTA

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU REPUBLIKE!

M 485

OGLEJTE SI NEOBVEZNO ZALOGO NAŠEGA BLAGA, PREDVSEM PA ZIMSKE PLAŠČE, TRIKOTAŽO ITD.

MANUFAKTURA

trgovsko podjetje, CELJE, Trg V. kongresa 8

Pozdravljamo in čestitamo vsem delovnim ljudem k prazniku republike!

C 325

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

»ZARJA« - Šoštanj

Čestita k prazniku republike vsem svojim cenjenim odjemalcem in se še nadalje toplo priporoča!

C 326

DELOVNI KOLEKTIV

Mlinskega podjetja Murska Sobota

Čestita vsem delavskim kolektivom k Dnevu republike!

M 488

Kmetijska zadruga

Rečica ob Savinji

Čestita k 11-letnici republike FLRJ vsem svojim članom in odjemalcem ter delovnim ljudem Jugoslavije!

C 328

DELOVNI KOLEKTIV

Državnega posestva RAKIČAN

Čestita vsem delovnim kolektivom k Dnevu republike!

M 486

DELOVNI KOLEKTIV

OBRTNO GRADBENEGA PODJETJA

»SKUPNOST«

MARIBOR, Koroška cesta

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU!

M 460

TRGOVSKO PODJETJE

»TOBAK«-CELJE

ČESTITA OB PRILIKI OBLETNICE USTANOVITVE FLRJ VSEMU JUGOSLOVANSKEMU LJUDSTVU!

KOLEKTIV

Komisija za razpis mesta direktorja pri Okrajnem ljudskem odboru Celje na podlagi 89. in 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) razpisuje

MESTO DIREKTORJA

GRADBENEGA PODJETJA SLOVENSKE KONJICE

Ponudniki morajo izpolnjevati enega iz naslednjih pogojev:
Diplomski izpit na tehnični šoli, strokovni izpit s 5-letno prakso z najmanj 5-letnim delom na terenu v stroki, ali diplomski izpit gradbenega tehnika z 10-letno prakso, katera je predmet sposobnosti, ter vsestransko politično razgledanost.
Ponudbe je poslati Okrajnemu ljudskemu odboru Celje, Tajništvo za gospodarstvo — Komisiji za razpis mesta direktorja s kratkim življenjepisom najkasneje do 1. decembra 1954.

3967

KOMBINAT ZA PREDELAVO IN EKSPLOATACIJO KOSOVSKEGA LIGNITA, OBILIČ (v izgradnji)

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem v službo:

- STROJNEGA ALI ELEKTROSTROJNEGA INŽENIRJA z več kot desetletno prakso, po možnosti v rudarstvu ali na železnici;
- RUDARSKEGA INŽENIRJA z najmanj petletno prakso pri premogu, po možnosti na dnevnem kopu;
- GRADBENEGA INŽENIRJA z več kot desetletno prakso, za visoke in nizke gradnje, v svojstvu glavnega nadzornega organa za industrijske in stanovanjske gradnje;
- KOMERCIALISTA za rudarstvo in strojogradnjo, večšega zunanjetrgovinskega poslovanja, z najmanj desetletno prakso, za delo v predstavništvu v Beogradu. — Prednost imajo kandidati z znanjem nemščine in angleščine;
- KNJIGOVODJO z najmanj petletno prakso in obvladanjem investicijskega in deviznega poslovanja za delo v predstavništvu v Beogradu;
- STROJNEGA TEHNIKA, absolventa srednje tehnične šole, z deset- do petnajstletno prakso;
- GEOMETRA z več kot desetletno prakso, po možnosti v rudarstvu, za vodjo geodetske službe;
- DVA KNJIGOVODJA-BILANCISTA;
- VISOKO KVALIFICIRANEGA ELEKTRIČARJA ali MOJSTRA za visoko in nizko napetost, z deset- do petnajstletno prakso, za poslovanje električne delavnice;
- ELEKTROTEHNIKA z deset- do petnajstletno prakso, večšega tudi električne instalacije avtomobilov.

ZA VSE PLAČA IN OSTALO PO SPORAZUMU. NASTOP PRAV TAKO PO SPORAZUMU.

Ponudbe z obširnimi opisom dosedanjega dela vložite najpozneje do 30. novembra t. l. na Direkcijo kombinata v Obiliču ali Predstavništvu v Beogradu, Zetska ulica 15, telefon 27-273, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

6248 1-3

Upravni odbor Sadno-likerskega kombinata

»FLORES« EXPORT-IMPORT

Šempeter pri Gorici

razpisuje delovni mesti:

ŠEFA RAČUNOVODSTVA

Pogoji: Ekonomska fakulteta in vsaj 5 let prakse na poslih računovodstva, ali srednja šola z vsaj 8 let prakse.

RAČUNOVODJE ZA TRGOVINO

Pogoji: Popolna srednja šola in vsaj 5-letna praksa v finančnem knjigovodstvu po možnosti v izvoznih podjetjih.

Interesenti naj se javijo do 15. decembra upravi Sadno-likerskega kombinata »Flores«, Šempeter pri Gorici, osebno ali pismeno z navedbo dosedanje prakse ter kratkim življenjepisom. — Plača in nastop službe po dogovoru odnosno tarifnem pravilniku.

3956

REPUBLIŠKA KOBILARNA LIPICA-PRESTRANEK

sporoča, da je z odločbo Izvršnega sveta LRS (Ur. l. LRS št. 35/54) reorganizirana tako, da se iz sedanjega podjetja formira:

I.

Kobilarna Lipica

finančno samostojni zavod.

Sedež zavoda: LIPICA, pošta Sežana, telefon Sežana št. 40, tek. račun pri N. B. Sežana št. 654-T-425.

Vrsta dejavnosti: Vzreja čistokrvnih lipicanskih konj.

II.

Kmetijsko posestvo Prestranek

Sedež podjetja: PRESTRANEK, telefon Prestranek 5, tek. račun pri N. B. Postojna št. 650-T-13.

Vrsta gospodarske dejavnosti: Vzreja sivorjavega goveda, proizvodnja mleka ter plemenskih bikov in telic, kakor tudi sortnega semenskega krompirja.

V sklopu podjetja poslujejo:

Posestvo HRUŠEVJE, pošta Hruševje;

Posestvo RAZDRTO, pošta Razdrto, telefon Razdrto št. 6.

O prednjem obveščamo naše poslovne prijatelje s prošnjo, da se v bodoče obračajo na zgoraj navedene naslove.

3968

Oglašujte v »Ljudski pravici«!

Komisija za razpis mest direktorjev in poslovodij pri OLO Tolmin, razpisuje v smislu 90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ št. 51-224/53)

mesto direktorja

GOSTINSKEGA PODJETJA »GOSTINSTVO« TOLMIN

Pogoji: Popolna srednješolska izobrazba in najmanj 4-letna praksa v gostinskih obratih ali nižja izobrazba in tej sorazmerno večletna praksa. Zaželeno je znanje tujih jezikov.

Prošnji je treba priložiti osebni življenjepis, dokazila o šolski strokovni izobrazbi ter pregled o dosednji zaposlitvi. Prošnjo je vložiti na tajništvo OLO Tolmin najkasneje do 5. decembra 1954.

3964

Razpis

Komisija Ljudskega odbora mestne občine Skofja Loka za razpis mesta direktorja Mesarskega podjetja OZKZ Kranj, sedež Skofja Loka, razpisuje na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov

mesto direktorja

Mesarskega podjetja OZKZ Kranj — sedež Skofja Loka

Pogoji: Mesarski mojster s 5-10-letno prakso v mesarski stroki.

Ponudbe z opisom dosedanjih službenih mest in kvalifikacij skupaj z življenjepisom poslati na Ljudski odbor mestne občine Skofja Loka, komisiji za razpis mesta direktorja Mesarskega podjetja OZKZ Kranj — sedež Skofja Loka.

3969

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

BRZOJAV: EMAJL-CELJE
TELEFON 22-71

PROIZVAJA V NEPREKOSLJIVI KVALITETI EMAJLIRANO KUHNJSKO POSODO, POCINKANO, BRUŠENO TER POKOSITRENO POSODO, KOPALNE KADI, PRALNIKE ENO- IN DVODELNE, STENSKJE VODNJAKE, IZPLAKOVALNIKE, RADIATORJE IN KOTLE ZA CENTRALNO KURJAVO, EMAJLIRANE SENČNIKE. ZAHTEVAJTE PONUDBE!

C 338

Delovni kolektiv
TOVARNE OBUTVE

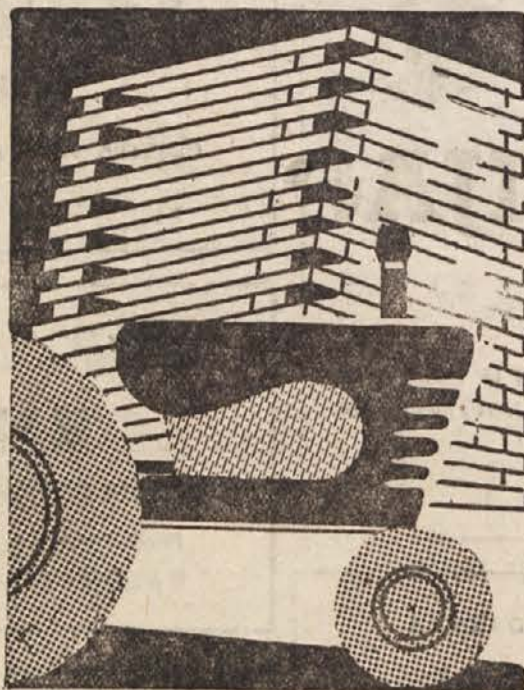
Peko

In prodajo osobe njenih
87 industrijskih prodajaln

čestita svojim cenj.
odjemalcem in poslovnim prijateljem
k Dnevu republike!

TOVARNA LEPENKE TRŽIČ

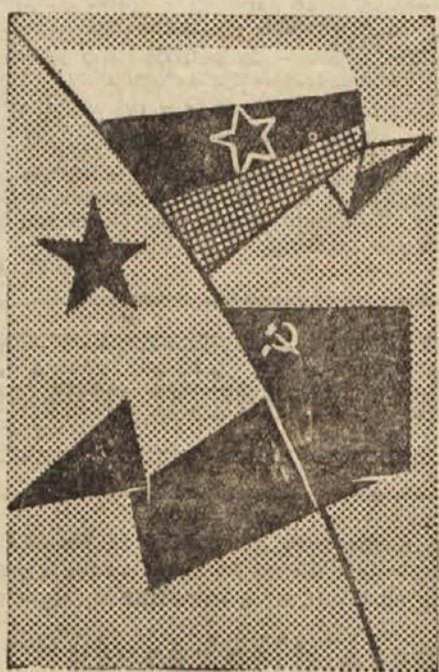
pozdravlja vso delovno ljudstvo ob
prazniku republike in želi mnogo
uspeha pri nadaljnji graditvi
socializma



Delovni kolektiv

LESNO INDUSTRIJSKEGA PODJETJA TRŽIČ

čestita vsem delovnim ljudem in poslov-
nim prijateljem k Dnevu republike – naj-
večjemu prazniku socialistične Jugoslavije



Liudski odbor
mestne občine
Socialistična zveza
delovnega ljudstva
Zveza komunistov
Zveza borcev

Tržič

čestitajo vsem svojim občanom k Dnevu republike in jim želijo mnogo
uspehov pri graditvi socializma

Delovni kolektiv
TRŽIŠKE TOVARNE ROS IN SRPOU
Tržič

pozdravlja ob 29. novembru
vse bratske kolektive



KOLEKTIV

**MODNEGA
KROJAŠTVA**

Tržič

čestita vsem svojim odje-
malcem ob Dnevu repu-
blike

Komunalni občan i
Javni vodovod
Uprava javnih zemljišč



čestitajo ob Dnevu republike

Tržič

LEKARNA Tržič

čestita ob Dnevu republike

Pilarna „Triglav“
Tržič

pozdravlja
vse delovne
kolektive
ob prazniku
republike
29. novembru

GOSTIŠČE „PRI KONJICU“
SLOV. JAVORNIK
čestita svojim gostom in
vsem delovnim ljudem k
prazniku Dneva republike
in se vifudno priporoča

KMETIJSKA ZADRUGA ŽIROVNICA
iskreno čestita vsemu svoje-
mu članstvu in ostalim de-
lovnim ljudem k Dnevu re-
publike! Naj živi skupnost
kmetov in delavcev v socia-
listični Jugoslaviji!

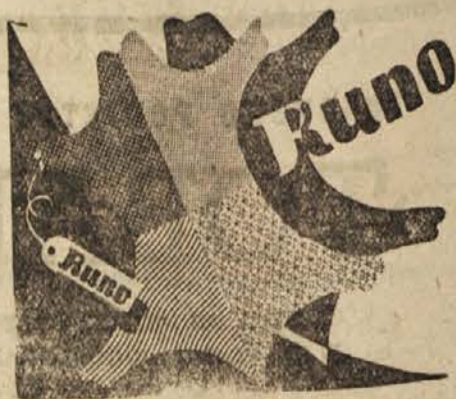


Kmetijska
zadruga

Sv. Katarina pri Tržiču

čestita vsem zadrugičnikom
k DNEVU REPUBLIKE

Delovni kolektiv TOVARNE USNJA



Tržič

pošilja borbene pozdrave vsem bratskim
kolektivom ob 29. novembru

Kolektiv
Pečarije TRŽIČ

čestita ob Dnevu republike
vsem svojim strankam



Kolektiv hotela



„POŠTA“ Tržič

čestita vsem cenj. gostom
ob DNEVU REPUBLIKE

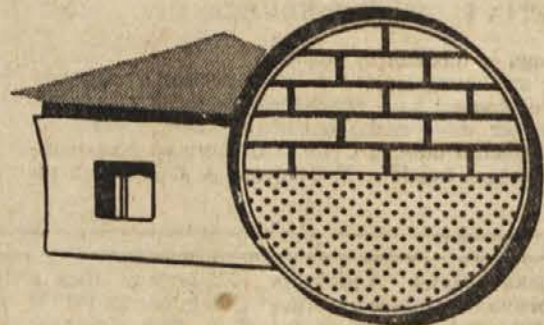
GOSTIŠČE
„DOM POD GOLICO“
PLANINA, MOŠTA JESENICE

se pridružuje čestitkam
in praznovanju delovnih
ljudi Jugoslavije
ob Dnevu republike!

Vrata naše prilazne gorake
in smučarske po tojanke so
odprta nastraj slehernemu
delovnemu človeku. Solidna
postrežba in zmerno cene

Trgovsko podjetje
„Vino Gorenjka“
lesnice na Gorenjskem

se skupaj z vse-
mi delov. ljudmi
iskreno veseli
največjega praz-
nika neodvisnih
jugosl. narodov -
Dneva republike
- in jim iskreno
čestita. - Svojim
poslovnim prij-
ateljem in odje-
malcem se že v
naprej toplo pri-
poroča in jamči
za solidno in
točno postrežbo



Kolektiv

Gradbenega podjetja

„Megrad“ Tržič

čestita k državnemu prazniku
29. novembru



ŽELEZARNA Jesenice LRS JUGOSLAVIJA

Delovni kolektiv pozdravlja 11. obletnico
rojstva Titove Jugoslavije in želi vsem držav-
ljanom obilo zmag pri graditvi socializma

Izdeluje:

Okroglo jeklo
Vijačno jeklo
Polokroglo jeklo
Kvadratno jeklo
Ploščato jeklo
Tračno jeklo

(toplo valjano) **Specialne profile**
(okensko, segment-
no, za obroče že-
lezniški) sodov, za
zafične obroče
Bork-nemški-Glueck)



Valjano žico **Vlečeno in luščeno**
okroglo in ploščato jeklo okroglo
ploščato
kvadratno
šestoglato

Detajlnejše podatke o vrstah, lastnostih,
načinu termične obdelave dobite v
KATALOGU ŽELEZARNE JESENICE

Vlečeno jeklo se iz-
deluje kot:

svello vlečeno
vlečeno žarjeno in
vlečeno poboljšano



Ljudski odbor mestne občine JESENICE

iskreno čestita ob Dnevu republike

v imenu vsega delovnega ljudstva
našega kovinarskega mesta,
ustanoviteljem naše nove, socialistične
in od srca ljubljene Titove Jugosla-
vije, katere enajsto obletnico bomo
najsvečaneje praznovali v krogu z
vsemi bratskimi narodi naše neodvi-
sne in svobodne domovine.

Prebivalci jeseniškega mesta odločno stopajo
v korak z naprednimi idejami in z medsebojno
gospodarsko pomočjo gradijo novo, lepšo stavbo
človeškega rodu pod streho komunalnih skup-
nosti in v sožitju z vsemi miroljubnimi narodi
sveta.

LOMO JESENICE



TRGOVSKO PODJETJE „RIBNIK“ JESENICE na Gorenjskem

iskreno čestita

vsem svojim poslovnim prijateljem in vsemu
delovnemu ljudstvu socialistične Jugoslavije
k največjemu prazniku — Dnevu republike!



Ob 11-letnici nove Jugoslavije čestita vsem
socialističnim organizacijam in kolektivom te zem
delovnim ljudem naše socialistične skupnosti!

Okrajni ljudski odbor Radovljica

Sološno gradbeno podjetje „SAVA“ Jesenice na Gor.

pošilja iskrene
pozdrave in čestitke
osem sorodnim
podjetjem širom
Titove Jugoslavije,
investitorjem, po-
slovnim prijateljem
in vsemu delovnemu
ljudstvu k naj-
večjemu prazniku
naših narodov —
Dnevu republike!



Trgovsko podjetje „Planika“ Tolmin - poslovalnica Jesenice

iskreno čestita vsem svojim po-
trošnikom, poslovnim prijateljem
in delovnim ljudem k našemu
največjemu vsestranskemu praz-
niku — Dnevu republike!



Hotel »Pošta« Jesenice

iskreno čestita vsem svojim gostom,
turistom in izletnikom, vsem sorodnim
podjetjem in poslovnim prijateljem
k praznovanju Dneva republike



Obrtno podjetje „AVTOSERVIS“ Jesenice

iskreno čestita vsem sorodnim podjetjem in vsem
svojim poslovnim prijateljem k Dnevu republike!

V naši delavnici na Gosposvetski cesti na Jesenicah boste vadno,
kakor doslej, najsolidneje postreženi s popravili in avtoprevozi

Splošno gorenjsko gradbeno podjetje

„GORENJC“ Radovljica



čestita ob obletnici ustanovitve nove
Jugoslavije in se priporoča za vsa grad-
bena dela — posebno zidarska, viso-
kogradbena, tesarska in betonska dela

Kmetje, obrnite se na nas za mala
betonska dela — postreženi boste

Obrtno mesarsko podjetje

„ROG“

Jesenice
na Gor.

se pridružuje čestitkam ob praznovanju Dneva
republike in se nadalje toplo priporoča

»Alko«

DESTILERIJA IN TOVARNA LIKERJEV LJUBLJANA



BRANKOPANSKA 9

Kolektivo čestita vsem svojim odjemalcem
in vsemu delavnemu ljudstvu k prazniku republike



Delavski svet tovarne

TEOL

LJUBLJANA, Zaloška c. št. 54

čestita vsem delovnim kolektivom k prazniku
naše nove Jugoslavije

**IZOLIRKA
LJUBLJANA-MOSTE**

Delovni kolektiv čestita vsem delovnim ljudem širom
države k prazniku ustanovitve nove Jugoslavije

Priporočamo naše kvalitetne izdelke. Industrija, gradbe-
ništvo, promet in trgovina! Zahtevajte naše kat. loge
in prospekte

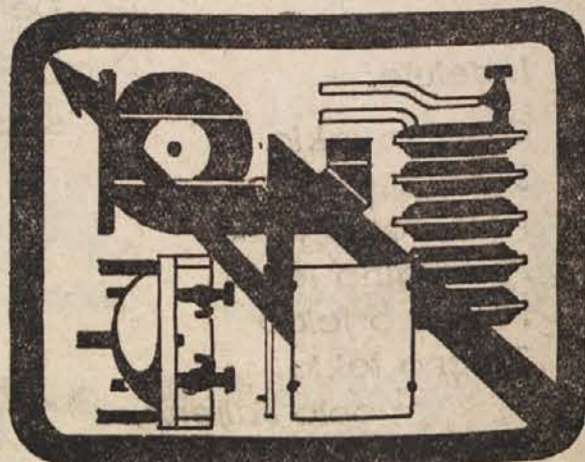


INSTALACIJSKO PODJETJE

TOPLOVOD

LJUBLJANA, ČRTOMIROVA ULICA ŠT. 6

čestita k državnemu prazniku
29. novembru vsemu delovnemu
ljudstvu Jugoslavije



**Avtopromet in mehanična
delavnica, Ljubljana, Savska cesta**

Delovni kolektiv čestita vsemu delovnemu ljudstvu k
prazniku ustanovitve republike in se nadalje priporoča

Zmaj

Tovarna baterij, LJUBLJANA

Delovni kolektiv čestita
vsem svojim poslovnim
prijateljem k 29. novem-
bru — Dnevu republike

ŽIČNICA-LJUBLJANA
PODJETJE ZA IZDELAVO ŽIČNIH, TRANSPORT. IN DRUGIH STROJNIH NAPRAV

Vsem odjemalcem in dobaviteljem
čestitano k Dnevu republike



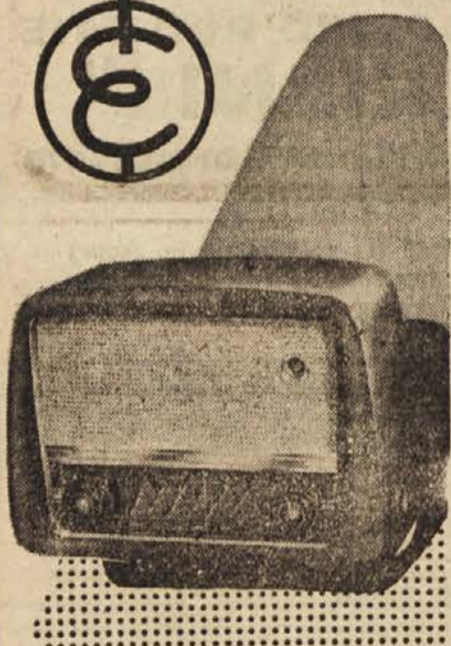
Delovni kolektiv
Industrijskega podjetja za elektrovezve

Telekomunikacije

Ljubljana-Pržani

s svojimi obrati
v Semiču, Sentjerneju in Sežani

čestita k prazniku 29. novembru
vsem svojim odjemalcem, poslovnim prijateljem
in ostalim delovnim kolektivom širom naše domovine
s toplimi željami za vsestranski napredek
in dobrobit našega delovnega človeka



TOVARNA ELEKTROMATERIALA

Elma

ČRNUČE

Ob priliki državnega praznika 29. novembra čestita kolektiv vsemu delovnemu
ljudstvu širom naše države

Izdelujemo: vse vrste suhih transformatorjev, elektroinstalacijski material, razvodni
material in izolacijski material — Kvaliteta prvovrstna, cene ugodne

Gradbeno
podjetje

Graditelji

LJUBLJANA

Šmartinska cesta 64a — telefon 310-77

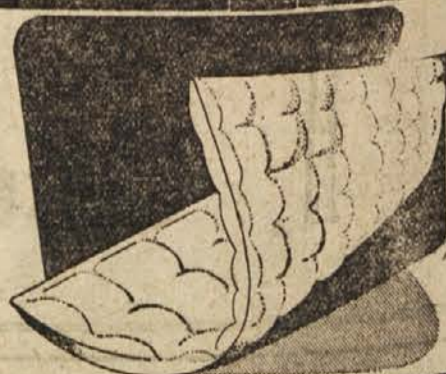
čestita vsem delovnim ljudem socialistične Jugoslavije
k prazniku Republike



ODEJA

Industrija prešitih odej,
Ljubljana -
Komenskega 1

Izdelujemo vse vrste ročno
in strojno prešitih odej,
puhastih odej in blazin
Čestitamo delovnim kolektivom k Prazniku
29. novembru



T

sem delovnim ljudem,
svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem
čestita k prazniku 29. novembru
s svojim delovnim kolektivom
trgovsko podjetje

PETROL



**OBČINSKI LJUDSKI
ODBOR POLJE**

čestita vsem delovnim kolektivom
in občanom k prazniku
republike 29. novembru



Elektro strojno podjetje

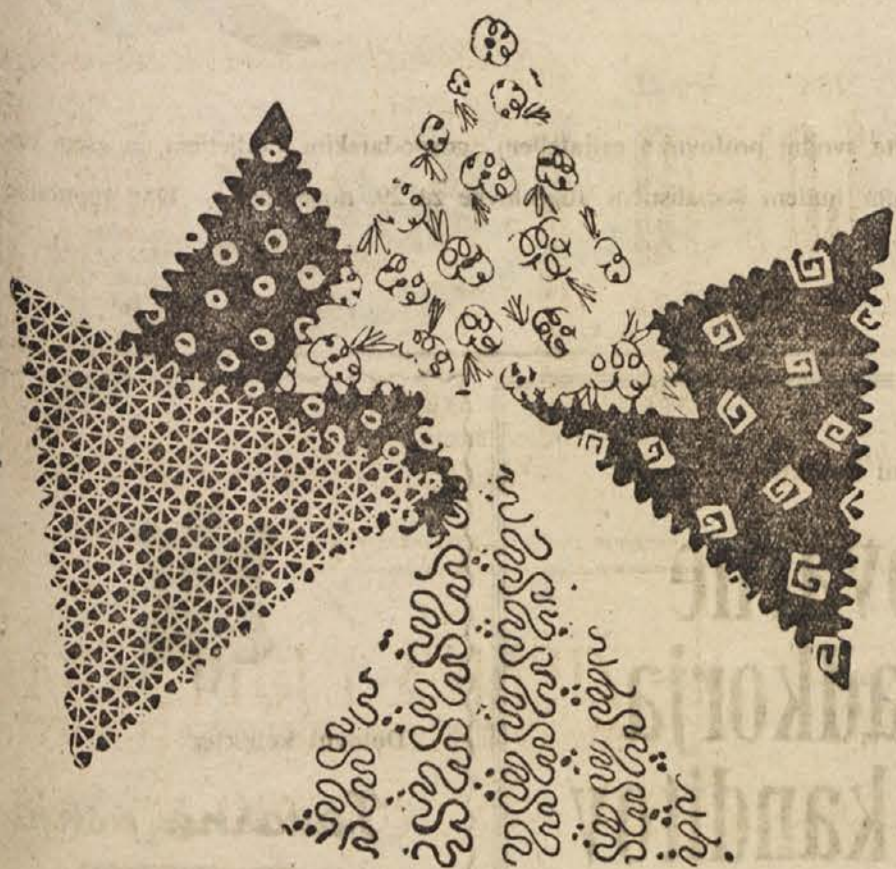
TIKI

Ljubljana, rata 12

izdeluje razne kovinske in električne
izdelke za potrebe industrije in široke
poročnice (sušilne, kalilne peči za-
vorna magneti, boilerje itd.)
Čestita vsem svojim poslovnim pri-
jateljem ter vsemu delovnemu ljudstvu
k prazniku Dnevu republike.

Delovni kolektiv

Predilnice in tkalnice



čestita vsem delovnim ljudem k prazniku svobodnega in neodvisnega naroda v socialistični Jugoslaviji. Naj živi bratstvo in enotnost vseh naših narodov!

Maribor

Železarna

TOVARNA
PLEMENITIH
JEKEL



NASE KVALITETE

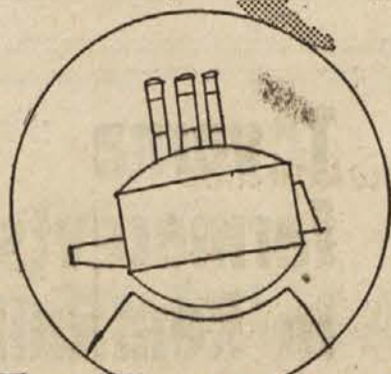
— Nad 100 kvalitet SM in elektrojekla. Legirana konstrukcijska jekla za cementiranje in poboljšanje, jekla za ventile, peresna jekla, jekla za kroglične ležaje, jekla za parne turbine in legirana jekla vseh vrst. Visoko legirana orodna jekla za utope in brzorezna jekla. Specialna jekla — odporna proti obrabi, proti žganju, proti rjavetnji, toplotno odporna jekla ter jekla z visokim električnim uporom.

NASI IZDELKI

— Ulitki za strojogradnjo, za brodogradnjo, za industrijo parnih kotlov, za avionsko, avtomobilsko in vagonisko industrijo itd.
— Odkovki: kolenčaste osi, ladijske osi, lokomotivske in vagonске osi ter specialni komadi po naročilu in načrtih.
— Valjani profili.
— Pnevmatično orodje in rezervni deli.
— Industrijski noži za lesno, papirno, tekstilno, tobačno in kovinsko industrijo.
— Krožne žage in segmenti za hladno rezanje kovin.
— Kolesne dvojice za jamske in gradbene vagonete.
— Listnate in spiralne vzmeti za avtomobile, vozove in stroje.
— Jeklene krogle in cypelbal za mletje cementa in rude.
— Brzorezno orodje: strugarski noži, spiralni svedri in rezkarji iz lastnega brzoreznega jekla BRW.

NASE IZVRŠITVE

— Mehanska obdelava, groba in fina za vse naročene ulitke in odkovke
— Termična obdelava vseh naročenih in poslanih komadov.



RAVNE

Ravne na Koroškem SLOVENIJA — JUGOSLAVIJA



Tovarna volnen h in vigogne izdelkov Maribor

proizvaja:

volnene tkanine iz česane preje, volnene tkanine iz mikane preje, volneno mikano prejo, bombažne tkanine, vigogne prejo, vatelin, vato.

K Dnevu republike — 29. novembru čestitamo vsem delovnim kolektivom in vsemu delovnemu ljudstvu širom naše domovine

Delovni kolektiv združenega trgovskega podjetja

„Meso“

čestita vsem svojim odjemalcem in vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku republike



MARIBOR

Delovni kolektiv obrtnega podjetja

čestita k Dnevu republike — 29. novembru!

Slikar

Izvršujemo vsa soboslikarska in pleskarska dela. Se priporočamo!

Maribor Prešernova ulica 26

Trgovsko podjetje z industrijskim blagom

čestita vsem odjemalcem k prazniku republike!

arja

MARIBOR

Slovníkov trg št. 6

Oglase za Ljudsko pravico, zagrebško in beograjsko izdajo Borbe, sprejemajo vse podružnice Ljudske pravice

Delovni kolektiv trgovskega podjetja



čestita k 29. novembru — Dnevu republike vsem poslovnim prijateljem in vsemu delovnemu ljudstvu

MARIBOR

Delovni kolektiv

Gradbenega podjetja Slovenij Gradec

čestita vsem delovnim kolektivom k prazniku republike!





PLIVA

L

**Tovarna
farmaceutskih
in kemičnih
proizvodov
Zagreb**

I

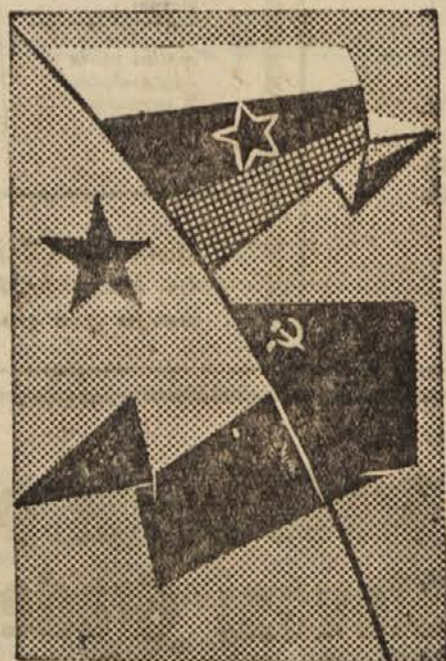
je tudi letos dosegla pomembne uspehe, S povečano zmogljivostjo si prizadevamo oskrbeti tržišče z zadostnimi količinami naših preparatov v veliki izbiri

V

Delovnemu ljudstvu Jugoslavije čestitamo za 29. november, naš veliki državni praznik

Kolektiv PLIVE

A



Nada Dimić

Zagrebska trikotaža



čestita svojim poslovnim prijateljem, gospodarskim podjetjem in vsem delovnim ljudem socialistične Jugoslavije za 29. november — Dan republike

Delovni kolektiv

Tovarne sladkorja in kandičev Osijek

čestita za državni praznik 29. november



Delovni kolektiv

Tovarne usnja

OSIJEK

čestita delovnemu ljudstvu in vsem svojim poslovnim prijateljem za 29. november, Dan republike

OPTIČNA INDUSTRIJA

Ghetaldus

Zagreb,
Borongajska cesta 11. 27

čestita vsem delovnim kolektivom in poslovnim prijateljem za 29. november — Dan republike

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestita za Dan republike delovni kolektiv

JEDINSTVO

Tovarne naprav za kemično in prehrambeno industrijo
Zagreb - Jankomir



TRANSJUG-RIJEKA
MEĐUNARODNO OTPREMNIŠTVO

ČESTITA ZA DAN REPUBLIKE VSEM DELOVNIM LJUDEM IN SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM

Irgovsko grosistično podjetje

Tekstil
Ljubljana

CIRIL
METODOVA 3

ČESTITA K PRAZNIKU, 29. NOVEMBRU DNEVU UZAKONITVE OBLASTI DELOVNIH LJUDI!

STALNA IN NAJVEČJA ZALOGA TEKSTILNEGA BLAGA, KONFEKCIJE, TRIKOTAŽE IN PLETENIN

Delovni kolektiv podjetja

„Obrtnik“

Ljubljana, Masarykova 34
tel. 31-742

Čestita vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim kolektivom k Dnevu republike in se priporoča za vse izdelke mestnega krojaštva, čevljarstvo in čepic v svojih obratih v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Kranju, Postojni, Vipavi in Ilirski Bistrici, kjer boste solidno in poceni postreženi

MONTAŽNO
TEHNIČNO
PODJETJE

„Elektrosignal“

LJUBLJANA

Čestita k prazniku ustanovitve nove Jugoslavije vsem delovnim kolektivom, kakor tudi vsem državljanom in jim želi novih uspehov pri izvajanju gospodarskih nalog



PROJEKTIRANJE - IZGRADNJA INDUSTRIJE

INDUSTRIJSKI BIRO

Ljubljana, Parmova 33
Telefon 31-205 39-141 30-620

IMPORT - EXPORT

Oprema, stroji, konstrukcije, elektromaterial, orodje

Vsem državljanom čestita k prazniku Dneva republike naše socialistične države



Za državni praznik 29. november, se pridružujemo milijonom naših državljanov z željo, da krepimo in dvigamo socialistični lik našega delovnega človeka

Delovni kolektiv trgovskega podjetja

Slovenijasport

Grosistično trgovsko podjetje,
z barvami in laki

Mavrica

LJUBLJANA, RESLJEVA C. 1
tel. št. 21-256, 21-488

prporoča v nakup vse vrste premaznega materiala, kot laneni firnež, oljnate barve in lake, vse vrste čopičev in ves v to stroko spadajoči material po najnižjih cenah v svojih skladiščih, in sicer:

Skladišče en-gros
Ljubljana, Titova c. 33
(Javna skladišča) tel. št. 32-561
Skladišče en-gros
Rijeka, Aldo Colonello št. 6
tel. št. 33-07

Pozdravlja vse delovne ljudi ob Prazniku republike!



ZADRUŽNO IZVOZNO-UVOZNO PODJETJE

Slovenija-sadje

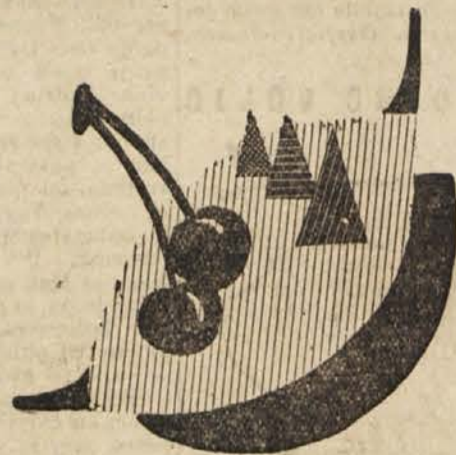
LJUBLJANA, ČOPOVA 50

Poštni predal 83, telefon 23-303
Ekspozitura Maribor
Skladišče v Volčji dragi in Kanalu

IZVOZ: Sveže sadje in povrtnina
Gozdni sadeži
Suho sadje
Sadni izdelki (sokovi, pulpe)
Krmila

UVOZ: Agrumi in ostalo južno sadje
Kolonialno blago

Čestitamo k Prazniku republike vsemu delovnemu ljudstvu!



DELOVNI KOLEKTIV

Na.ma

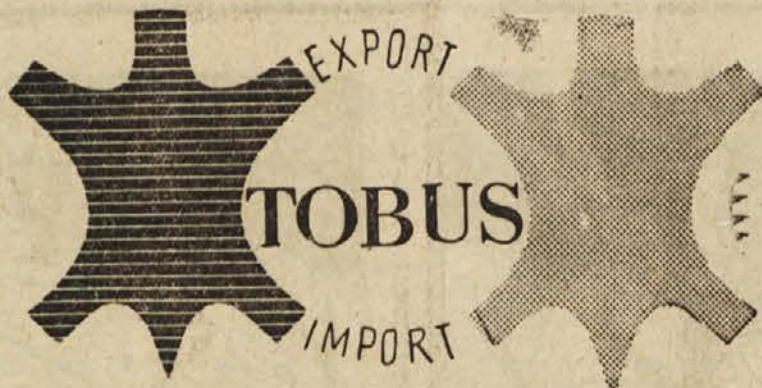
LJUBLJANA

ČESTITA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN DELOVNIM LJUDEM NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE K PRAZNIKU USTANOVITVE REPUBLIKE

TOBUS - izvozno-uvozno podjetje za usnjarsko industrijo

Ljubljana, Bethovnova 13

Čestita k prazniku republike 29. novembra, vsem svojim dobaviteljem in odjemalcem, vsem poslovnim prijateljem ter vsemu delovnemu ljudstvu!



Ljubljana
Dalmatino-
va 1/1

Izvoz goveje živine, prašičev, konj, vseh vrst mesa in mesnih izdelkov, kraških šunk ter sena in slame • Živa živina stalno na zalogi v našem depozu v Prestranku • Telefon: Ljubljana 22-212 Prestranek, 3 • Telegram: Sloopromet Ljubljana • Čestita k prazniku, 29. novembra, uzakovitve oblasti delovnih ljudi!

Tovarna farmacevtskih in kemičnih proizvodov

»LEK« - LJUBLJANA

Čestita vsem državljanom naše socialistične države k prazniku Dneva republike

DELOVNI KOLEKTIV



SLOVENIJALE

podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov

LJUBLJANA
Titova c. 12/II

čestita k Prazniku republike!

